Aktualności

Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

PL ISSN 1899-346X

Rok XVIII Nr 2(70) kwiecień–czerwiec 2014

Dni Narodowego Centrum Nauki

Chmiel i jagnięcina

Wszystko zaczyna się od Erasmusa

Lubelskie Dni Kultury Studenckiej 2014. Przejażdżka po ulicach Lublina. Fot. Jacek Piasecki

Przekazanie studentom symbolicznego klucza do bram miasta. Fot. Jacek Piasecki

Aktualności
Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
PL ISSN 1899-346X Rok XVIII Nr 2(70) kwiecień–czerwiec 2014

Szanowni Państwo

W 15 edycji Rankingu Szkół Wyższych Perspektywy na 88 uczelni akademickich biorących udział, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zajął 44 miejsce. W sześciu grupach kryteriów, które brane są pod uwagę, wypadliśmy następująco: prestiż 26,62%; innowacyjność 33,93%; potencjał naukowy 70,93%; efektywność naukowa 50,93%; warunki kształcenia 49,05%; umiędzynarodowienie 2,76%. Widać więc, że UP uzyskał bardzo wysoką punktację w najważniejszych z merytorycznego punktu widzenia kryteriach.

W Auli Leopoldyńskiej Uniwersytetu Wrocławskiego 18 czerwca br. odbyła się uroczystość podsumowująca czwartą edycję Ogólnopolskiego Programu Certyfikacji Szkół Wyższych. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie otrzymał tytuł „Uczelnia Liderów" – jak czytamy w uzasadnieniu – za osiągnięcia uczelni, a zwłaszcza podejmowane przez Uniwersytet formy aktywności na rzecz kształcenia kompetencji praktycznych absolwentów. Uniwersytet kształci inżynierów i wysokiej klasy specjalistów różnych gałęzi gospodarki według nowoczesnych programów nauczania przewidujących innowacyjne efekty, treści i metody kształcenia, korespondujące z potrzebami i oczekiwaniami rynku pracy.

Program „Uczelnia Liderów" realizowany jest wspólnie przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego i Agencję PRC. Honorowy patronat nad projektem sprawuje prof. Jerzy Buzek, przewodniczący Parlamentu Europejskiego w latach 2009–2012. Program służy identyfikowaniu i promowaniu najlepszych polskich uczelni oraz wartościowych ofert na rynku szkolnictwa wyższego, a także wskazywaniu kandydatom na studia uczelni kształcących według nowoczesnych, innowacyjnych programów zgodnie z potrzebami rynku pracy. W tym roku certyfikaty trafiły do 46 szkół wyższych.

W tym numerze „Aktualności UP" piszemy szerzej o kilku ważnych wydarzeniach.

W kwietniu lubelski ośrodek naukowy był współorganizatorem drugiej edycji Dni Narodowego Centrum Nauki, które finansuje podstawowe badania rozwijające wiedzę i przydatne w praktyce. Dyrektora Centrum prof. Andrzeja Jajszczyka zapytaliśmy, jak wypadły lubelskie uczelnie w konkursie rozstrzyganych grantów.

Ponadto w numerze informacje o naszych absolwentach. Jeden z nich – Mariusz Zuń zajął II miejsce w ogólnopolskim konkursie Innowacyjny Młody Rolnik. Aleksandra Olejarska opowiada o swojej przygodzie z programem Erasmus, dzięki któremu wyjechała na naukę do Włoch, potem na praktykę aż do dalekiej Azji i powróciła do Lublina, by rozpocząć pracę na rodzimym Wydziale Medycyny Weterynaryjnej.

Podczas Dni Funduszy Unijnych prof. Dobiesław Nazimek przedstawił wykład, w którym podpowiadał, jak prowadzić badania, korzystając z pieniędzy z funduszy europejskich. Prof. dr hab. Małgorzata Bzowska-Bakalarz pisze o wykorzystaniu wiatrakowców do ochrony biologicznej kukurydzy.

Dużo miejsca poświęcamy sukcesom naszych sportowców, zajmującym czołowe miejsca na podium podczas Akademickich Mistrzostwa Polski. O tym, jak pracuje się na takie wyniki, mówi Lechosław Kawecki, kierownik Studium Wychowania Fizycznego i Sportu.

A w kolejnym wydaniu kwartalnika „Aktualności UP" wręczenie doktoratu honoris causa ks. prof. dr. hab. Michałowi Hellerowi, relacja z konferencji Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych oraz fotoreportaż z Nocy Uniwersytetów.

Monika Jaskowiak
redaktor prowadzący

Na I s. okładki „taniec w powietrzu", czyli pokaz akrobatyki powietrznej na chuście w wykonaniu Agnieszki Krzysztofiak z Fundacji Sztukmistrze, podczas otwarcia Akademickich Mistrzostw Polski we wspinaczce sportowej, UP w Lublinie, kwiecień 2014 r. Fot. A. Pędzisz

Wydarzenia
2 Dni Narodowego Centrum Nauki
3 Seminarium Rady Młodych Naukowców
4 Jubileusz 70 urodzin prof. dr hab. Marii Tendaj
6 Nominacje / Habilitacje / Doktoraty
7 Nowo mianowani profesorowie
8 Rekrutacja zimowa
8 Lubelska współpraca
13 W praktycznym kierunku
14 Olimpiada z wiedzy i umiejętności rolniczych
16 Dzień Otwarty Funduszy Unijnych
23 Europa świętuje

Doktoranci
9 Co nowego u doktorantów
9 Problemy technologii produkcji

Dydaktyka
10 Inżynieria przemysłu spożywczego
11 Nowe kierunki studiów podyplomowych
26 Wszystko zaczyna się od Erasmusa

Studenckie koła naukowe
12 Zarządzanie i inżynieria produkcji

Absolwenci
15 Młody rolnik nagrodzony

Jawor
15 Wiosna z Jaworem

Wokół nauki
18 Jak być w Polsce naukowcem i nie zwariować, czyli rzecz o Funduszach Unijnych
20 Wykorzystanie wiatrakowca do ochrony biologicznej kukurydzy

Biblioteka
21 Chamo – nowy interfejs

Hobby / Pasje
22 Pasja i realizm

Konferencje
24 Chmiel i jagnięcina

Sport
28 Zaufanie to podstawa
29 Akademickie Mistrzostwa Polski
30 Akademickie Mistrzostwa Polski we wspinaczce sportowej

Duszpasterstwo
31 Jan Paweł II

Pro Memoria
32 Profesor dr hab. inż. Jan Gieroba

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY w Lublinie

Aktualności Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. **Wydawca:** Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie. **Rada Programowa:** Małgorzata Bzowska-Bakalarz, Stefania Jezierska-Tys, Alina Kowalczyk-Juśko, Monika Michalak-Majewska, Elżbieta Pogroszewska, Leszek Tymczyna, Krzysztof Szkucik. **Redaktor prowadzący:** Monika Jaskowiak (e-mail: monika.jaskowiak@up.lublin.pl). **Zespół redakcyjny:** Anna Siek, Anna Wypychowska, Ewa Zawadzka-Mazurek. **Projekt graficzny:** Zbigniew Kowalczyk. **Projekt okładki:** Anna i Zbigniew Kowalczyk. **Łamanie**: Andrzej Woytowicz, **Adres Redakcji:** 20-950 Lublin, ul. Akademicka 15, skr. poczt. 158, tel. 81 445-68-05, e-mail: wydawnictwo@up.lublin.pl. **Druk:** Pracownia Poligraficzna UP w Lublinie, ul. Głęboka 31

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów i modyfikacji tytułów.

Dni Narodowego Centrum Nauki

Dni Narodowego Centrum Nauki odbyły się w Lublinie w dniach 9–10 kwietnia 2014 r. Była to druga edycja wydarzenia, które każdego roku odbywa się w innym ośrodku akademickim. Współorganizatorami były uczelnie lubelskie: UMCS, KUL, PL, UM i UP. Patronat honorowy objęło MNiSW.

Podczas spotkań odbywających się na uczelniach przedstawiono ofertę konkursową Centrum, która skierowana jest zarówno do osób rozpoczynających karierę naukową, jak i doświadczonych naukowców. Pracownicy administracyjni jednostek naukowych mieli możliwość odbycia warsztatów prowadzonych przez koordynatorów poszczególnych działów w NCN. Ponadto odbyło się wyjazdowe posiedzenie Rady NCN i seminarium Rady Młodych Naukowców oraz zaprezentowano osiągnięcia wybranych laureatów konkursów.

Gramy dla polskiej nauki

Rozmawiamy z prof. Andrzejem Jajszczykiem, dyrektorem Narodowego Centrum Nauki.

Jak wypadają w statystykach NCN lubelskie jednostki naukowe?

W 2013 roku lubelskie jednostki naukowe zgłosiły 446 wniosków o finansowanie badań, otrzymały w sumie 75 grantów, czyli współczynnik sukcesu wyniósł 17%. To całkiem dobry wynik, chociaż nieco słabszy niż średnia krajowa. Spośród jednostek lubelskich najwięcej grantów otrzymał Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej (29).

Jak na tle pozostałych lubelskich instytucji naukowych wypada Uniwersytet Przyrodniczy?

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie otrzymał 5 grantów, przy współczynniku sukcesu wynoszącym 14%. To znacznie lepszy wynik niż na przykład Politechniki Lubelskiej czy Uniwersytetu Medycznego w Lublinie.

Jak ocenitby Pan aktywność grantową naukowców z lubelskiego UP na tle innych wyższych uczelni rolniczych?

Jeżeli chodzi o granty NCN, to lubelski UP nie wypada najlepiej. Wyprzedzają go podobne uczelnie z Poznania, Warszawy Krakowa i Wrocławia (patrz tabela).

Jaką część wśród przyznanych przez NCN grantów stanowią te z obszaru nauk przyrodniczych, nauk o ziemi i nauk o życiu?

W roku 2013 NCN przyznało granty w trzech szerokich obszarach: Nauki humanistyczne, społeczne i o sztuce – 740 grantów; Nauki o życiu – 728 grantów; Nauki ścisłe i techniczne – 959 grantów. Poza tym przyznano 6 grantów szeroko interdyscyplinarnych. Całkowita suma przyznanego finansowania wyniosła w 2013 roku w NCN nieco ponad miliard złotych.

Jak w tych obszarach wypadają młodzi naukowcy, czy są bardziej aktywni niż dojrzali badacze?

Wśród laureatów konkursów w 2013 roku osoby do 35. roku życia stanowiły około 50%. Osobom rozpoczynającym karierę naukową oferujemy następujące konkursy: PRELUDIUM – konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby rozpoczynające karierę naukową nieposiadające stopnia naukowego doktora, SONATA – konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby rozpoczynające karierę naukową posiadające stopień naukowy doktora,

Od prawej prof. prof.: Ryszard Dębicki, Michał Karoński, Andrzej Jajszczyk, Stanisław Michałowski, Stanisław Baran

Wyższe szkoły rolnicze w konkursach rozstrzygniętych w latach 2011–2013

Uczelnia	2011–2012	2013	Ogółem			
	Wnioski zakwalifikowane do finansowania	Kwota finansowania (zł))	Wnioski zakwalifikowane do finansowania	Kwota finansowania (zł)	Wnioski zakwalifikowane do finansowania	Kwota finansowania (zł)
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu	48	14 161 494	22	10 042 260	70	24 203 754
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie	39	13 925 817	19	6 333 205	58	20 259 022
Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie	28	7 896 826	15	4 087 573	43	11 984 399
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	19	5 606 785	11	2 497 778	30	8 104 563
Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie	4	865 950	5	922 490	9	1 788 440
Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy	3	2 368 025	4	1 204 149	7	3 572 174
Ogółem	141	44 824 897	76	25 087 455	217	69 912 352

SONATA BIS – konkurs na projekty badawcze mające na celu powołanie nowego zespołu naukowego, realizowane przez osoby posiadające stopień naukowy lub tytuł naukowy, które uzyskały stopień naukowy doktora w okresie od 2 do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem, oraz ETIUDA – konkurs na stypendia doktorskie i FUGA – konkurs na staże krajowe po uzyskaniu stopnia naukowego doktora.

Co jest najważniejsze przy ocenie wniosków, na ile waży pomysł, a na ile jednostka, z której pochodzi wnioskodawca?

Szczegółowe warunki zależą od rodzaju konkursu. W najbardziej popularnym konkursie OPUS udział oceny kryteriów w ocenie merytorycznej wniosków jest następujący: ocena dorobku kierownika i wykonawców projektu to 40%, w tym 30% to ocena dorobku kierownika projektu, a 10% to ocena dorobku wykonawców projektu; a ocena samego projektu to 60%, w tym 40% to ocena merytoryczna projektu, 10% to ocena kosztorysu, a ocena możliwości wykonania stanowi 10%.

Jakie problemy pojawiają się podczas formułowania wniosków o granty w tych obszarach, co badacze robią źle, co najczęściej dyskwalifikuje wnioski?

Najczęstszym błędem jest nie zapoznanie się ze szczegółowymi warunkami konkursu przed rozpoczęciem przygotowywania wniosku. Często też na napisanie wniosku przeznacza się zbyt mało czasu. Niekiedy wnioskodawcy zapominają, że w pierwszym etapie oceny wniosków zespół ekspertów bierze pod uwagę wyłącznie skrócony opis projektu – stąd tak ważne jest dobre i precyzyjne sformułowanie tej części opisu.

Co radziłby Pan badaczom, którzy zamierzają złożyć wniosek w NCN; jak się do tego zabrać?

Radziłbym rozpocząć od przeczytania artykułu dr Doroty Kiebzak-Mandery pt.: „Wniosek o finansowanie badań. Okiem koordynatorki dyscyplin", opublikowanego w styczniowym numerze Forum Akademickiego i dostępnego na stronie: http://www.ncn.gov.pl/sites/default/files/pliki/centrum-prasowe/FA_1-2014%20Kiebzak.pdf

Bardzo ważne jest zapoznanie się ze szczegółowymi warunkami konkursu, w którym zamierza zgłosić się wniosek, precyzyjnie sformułować hipotezy badawcze i zastanowić się nad metodami badań. Trzeba też przemyśleć wielkość i skład zespołu badawczego, liczbę i kolejność realizacji poszczególnych zadań badawczych, a także przygotować kosztorys. Należy pamiętać, że rzetelne przygotowanie wniosku badawczego, który ma szanse otrzymać finansowanie zajmuje wiele tygodni, a nawet miesięcy.

Rozmawiała Monika Jaskowiak
Fot. Jacek Piasecki

Seminarium Rady Młodych Naukowców

10 kwietnia 2014 r. na UMCS odbyło się 17. seminarium szkoleniowo-dyskusyjne pn. „Mechanizmy finansowania badań młodych naukowców w Polsce", zorganizowane przez Radę Młodych Naukowców, organ doradczy MNiSW, w ramach Dni Narodowego Centrum Nauki w Lublinie.

„Mechanizmy finansowania badań młodych naukowców w Polsce" to cykl spotkań z młodymi uczonymi realizowany z inicjatywy Rady Młodych Naukowców przy współpracy z Narodowym Centrum Nauki, Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, MNiSW, Regionalnym Punktem Kontaktowym Programów Badawczych UE oraz Stowarzyszeniem TOP 500 Innovators, pod patronatem honorowym minister nauki i szkolnictwa wyższego prof. dr hab. Leny Kolarskiej-Bobińskiej. Celem spotkania było zaprezentowanie przez przedstawicieli NCN, NCBiR, MNiSW, RPK i TOP 500 aktualnej oferty programów i konkursów oraz zwrócenie uwagi na najczęściej popełniane przez wnioskodawców błędy.

W spotkaniu wzięli udział m.in. rektor UMCS prof. Stanisław Michałowski, prorektor ds. badań naukowych i współpracy międzynarodowej UMCS prof. Ryszard Dębicki, przewodniczący Rady NCN prof. Michał Karoński oraz członek Rady NCN prof. Krzysztof Nowak, dr Barbara Pastuszek-Lipińska (kierownik Sekcji Zarządzania Programami Rozwoju Kadry Naukowej i Szkolnictwa Wyższego NCBiR), Anna Koržinek z Departamentu Instrumentów Polityki Naukowej MNiSW, dr Andrzej Stępniewski (kierownik RPK Programów Badawczych UE), dr hab. Agnieszka Szuster-Ciesielska, prof. nadzw. UMCS (uczestniczka programu TOP 500 Innovators), a także dr inż. Bartosz Sołowiej jako współorganizator i gospodarz seminarium z ramienia RMN oraz absolwent programu TOP 500 Innovators.

W spotkaniu udział wzięli młodzi naukowcy ze wszystkich lubelskich uczelni wyższych, placówek naukowych i badawczych. W pierwszej części seminarium oferty grantów i stypendiów skierowanych do młodych naukowców przedstawili: dr Barbara Pastuszek-Lipińska oraz Anna Koržinek. Dr Pastuszek-Lipińska przedstawiła przede wszystkim zasady ubiegania się o możliwość stworzenia swojego zespołu badawczego w ramach programu „Lider" oraz na co potencjalni recenzenci zwracają szczególną uwagę podczas oceny wniosku i kandydata. Anna Koržinek przedstawiła natomiast ofertę programów ministerialnych dedykowanych młodym naukowcom, jak również studentom, m.in. „Iuventus Plus".

W dalszej części spotkania oferty grantów i stypendiów skierowanych do młodych uczonych przedstawili: prof. Michał Karoński oraz prof. Krzysztof Nowak. Obaj podkreślali, że znaczna część wniosków odpada z przyczyn formalnych, dlatego też wnioski, które zdobywają finansowanie poza interesującym projektem muszą być rzetelnie przygotowane. Ponadto omawiali najczęściej popełniane błędy w trakcie procedury aplikacyjnej m.in. w przypadku projektów Etiuda, Preludium, Sonata oraz Sonata Bis. Dr Andrzej Stępniewski poruszył aspekty związane z finansowaniem badań oraz rozwojem kariery młodych naukowców w ramach programu „Horyzont 2020", natomiast dr hab. Agnieszka Szuster-Ciesielska oraz dr Bartosz Sołowiej przedstawili szereg możliwości oraz korzyści jakie daje uczestnictwo w programie MNiSW TOP 500 Innovators „Science. Management. Commercialization".

Bartosz Sołowiej
Rada Młodych Naukowców

Uczestnicy seminarium. Fot. Archiwum RMN

Jubileusz 70 urodzin prof. dr hab. Marii Tendaj

Prof. dr hab. Maria Tendaj urodziła się 8 maja 1944 r. w Nowym Siole, woj. rzeszowskie. Studia wyższe na Wydziale Rolniczym WSR w Lublinie odbyła w latach 1961–1966, uzyskując tytuł mgr. inż. rolnictwa, specjalizacja ogrodnictwo. Po ukończeniu studiów rozpoczęła pracę naukowo-dydaktyczną w Katedrze Warzywnictwa macierzystej uczelni, początkowo jako asystent (1966–1973), następnie adiunkt (1973–1984), docent (1984–1990), prof. nadzwyczajny (1990–2002) i prof. zwyczajny (od 2002).

Stopień naukowy doktora nauk rolniczych otrzymała w 1973 r., na podstawie rozprawy doktorskiej „Badania nad wpływem niektórych czynników agrotechnicznych na wzrost i rozwój oraz plonowanie szczawiu zwyczajnego (*Rumex* × *acetosa* L.)". W roku 1984 Rada Wydz. Ogrodniczego AR w Lublinie nadała Jej stopień naukowy doktora habilitowanego, na podstawie rozprawy nt. „Ocena plonowania, wartości siewnej i produkcyjnej nasion szczawiu (*Rumex* × *acetosa* L.)". Rozprawa została wyróżniona nagrodą MEN III stopnia.

Wyniki tych badań opublikowała w formie 5 prac naukowych (Hodowla Roślin, Aklimat. Nasien., Roczn. Nauk Roln., Biuletyn IHAR, Przemysł Spożywczy), a na zlecenie Instytutu Warzywnictwa w Skierniewicach opracowała 2 instrukcje uprawowe („Uprawa szczawiu zwyczajnego", „Instrukcja uprawy szczawiu na nasiona"). W 1968 r. prof. Maria Tendaj odbyła półroczny staż naukowy w Instytucie Warzywnictwa w Skierniewicach, gdzie poznała wybitnych polskich profesorów z dziedziny warzywnictwa – Emila Chroboczka, Henryka Skąpskiego, Alinę Kępkową, Jerzego Skierkowskiego. Wspólnie z prof. Marianem Kossowskim prowadziła badania koordynowane i finansowane przez wymieniony Instytut. W latach 1971–1975 na temat: „Określenie przydatności karłowych odmian fasoli szparagowej do jednorazowego zbioru technologicznie dojrzałych strąków", a w latach 1975–1980 – „Badania nad agrotechniką cebuli dymki".

Drugi temat resortowy realizowany na zlecenie Instytutu Warzywnictwa w Skierniewicach „Badania nad agrotechniką cebuli dymki" okazał się bardzo interesujący dla producentów wczesnej cebuli. Wyniki tych badań prof. Maria Tendaj opublikowała w formie 4 prac naukowych, kilku artykułów naukowych i popularnonaukowych. Stały się one także podstawą opracowania monograficznego „Zasady uprawy cebuli na konsumpcję" (wyd. AR Lublin – 30 stron).

W latach 1975–1983 prof. Maria Tendaj kontynuowała badania dotyczące szczawiu zwyczajnego, które w pierwszym etapie były podstawą uzyskania stopnia doktora nauk rolniczych. W drugim etapie doświadczeń pani Profesor skoncentrowała się na plonowaniu, wartości siewnej i produkcyjnej nasion tego gatunku. Wyniki ośmioletnich badań prof. Tendaj wykorzystała do opracowania rozprawy habilitacyjnej pt. „Ocena plonowania, wartości siewnej i produkcyjnej nasion szczawiu zwyczajnego (*Rumex acetosa* L.)". Rezultaty badań objęte zakresem rozprawy habilitacyjnej opublikowała następnie w czasopismach naukowych i popularnonaukowych (Rocz. Nauk Roln., Biuletyn IHAR, Hodowla Roślin i Nasien.). Opracowała także 2 instrukcje uprawowe wydane przez POLNAS i Instytut Warzywnictwa w Skierniewicach. Na wniosek recenzenta rozprawy habilitacyjnej i Rady Wydziału Ogrodniczego AR w Lublinie w 1985 r. otrzymała za tę pracę nagrodę MEN (III stopnia).

Po uzyskaniu stopnia doktora hab. i stanowiska docenta w Zakładzie Warzywnictwa Instytutu Produkcji Ogrodniczej kontynuowała badania dotyczące szczawiu zwyczajnego, produkcji dymki i wczesnej cebuli. W latach 1984–1988 wykonała cykl doświadczeń dotyczących biologii kwitnienia i zawiązywania nasion szczawiu zwyczajnego oraz wykorzystania folii perforowanej do przyspieszenia plonowania liści tej rośliny. W zakresie badań dotyczących uprawy cebuli na dymkę wciąż niewyjaśnione pozostawało zagadnienie właściwego nawożenia i optymalnego zagęszczenia roślin. Następny temat „Produkcja dymki i wczesnej cebuli w aspekcie racjonalnego zużycia nasion i optymalnego zagęszczenia roślin" realizowała w ramach badań resortowych R.R.II.15, koordynowanych przez AR Kraków (prof. dr hab. Tadeusz Wojtaszek, prof. dr hab. Andrzej Libik). W badaniach tych wykorzystała regulator wzrostu – etefon, dzięki któremu okazało się możliwe ograniczenie wzrostu cebul, pożądane przy produkcji dymki, poprzez zastosowanie tej substancji już przy niskim stężeniu. Sprawdziła także efekty następcze stosowania etefonu w okresie produkcji dymki na jej trwałość przechowalniczą oraz późniejsze plonowanie wczesnej cebuli.

Wyniki tych badań opublikowała następnie w Rocz. Nauk Rol. Serii A, Folia Hort., Biul. Warzyw. i Ogrodnictwie. Opracowała także instrukcje wdrożeniowe, które przekazano WOPR-om w całym kraju.

Publikacje z tego zakresu okazały się interesujące m.in. dla osób pracujących w kilku ośrodkach naukowych Europy (Czechy, Turcja, Dania).

W latach 1991–1993 prof. Maria Tendaj kontynuowała badania dotyczące zagadnień uprawy cebuli na dymkę, a dotyczyły one optymalnej dojrzałości zbiorczej oraz efektów przechowywania w różnych warunkach termiczno-wilgotnościowych. Opracowane wyniki prezentowała na międzynarodowym sympozjum Timing Field Production of Vegetables (1993 r.) i konferencjach ogólnopolskich (Olsztyn 1994. Warszawa 1993). Wyniki zostały także opublikowane w Acta Hortic. oraz materiałach konferencyjnych.

W latach 1993–1996 (do 31 marca) prof. Tendaj realizowała projekt badawczy pt. „Ocena plonowania cebuli dymki produkowanej z nasion o obniżonej zdolności kiełkowania". Sprawozdanie merytoryczne i raport końcowy tego projektu uzyskały w KBN bardzo wysoką ocenę. Wyniki badań tego tematu prof. Tendaj zaprezentowała na 3 konferencjach naukowych oraz opublikowała w czasopismach naukowych – Allium Improvement Newsletter (USA), Annales UMCS, materiałach konferencyjnych oraz czasopismach popularnonaukowych.

W 1993 r. pani Profesor rozpoczęła wieloletnie badania dotyczące oceny wartości gospodarczej krajowych i holenderskich odmian cebuli. Nawiązała w tym zakresie współpracę z firmą Royal Sluis, od której otrzymywała próby nasion do doświadczeń. Nieprzerwanie czterdziestoletni okres badań nad agrotechniką i przechowywaniem cebuli dymki przyczynił się do zdominowania tej problematyki w całym dorobku naukowym prof. Marii Tendaj. Dzięki temu wiele wyników trafiło do praktyki, poprzez współpra-

cę z Przedsiębiorstwami Nasiennictwa Ogrodniczego i Szkółkarstwa (szczególnie w Ożarowie Mazowieckim). Pani Profesor opracowała normę branżową „Cebula dymka" BN-90/9125-09, która obowiązywała od 1 października 1990 r. Aktualnie z Jej udziałem i Głównego Inspektoratu Inspekcji Nasiennej została opracowana norma obowiązująca przy wytwarzaniu i obrocie cebuli dymki w dostosowaniu do Systemu OECD. Podjęcie się tego zadania było możliwe dzięki wieloletnim badaniom z tego zakresu prowadzonych przez prof. Tendaj w ramach działalności statutowej i jako projekt badawczy KBN („Wartość produkcyjna cebuli dymki ze zbiorów w trzech fazach dojrzałości i po przechowaniu w różnych warunkach", 1998–2000 r.).

W latach 2004–2006 prof. Maria Tendaj uczestniczyła w realizacji międzynarodowego projektu badawczego w formie sieci naukowej nt. „Przyspieszenie transferu technologii uprawy, przechowywania i marketingu cebuli". Pełniła funkcję wicekoordynatora i wykonawcy. Uczestnikami sieci tego projektu byli przedstawiciele Polski, Ukrainy, Litwy, Rosji, Białorusi, Czech, Słowacji, Estonii, Łotwy, Słowenii i Węgier. W ramach realizacji projektu odbyły się trzy konferencje naukowe (Skierniewice 2004, Mińsk 2005 i Charków 2006). Wyniki następnie opublikowano w Vegetable Crops Res. Bull. (2005, 2006) oraz Vegetable Crops News (2004). Realizacja projektu stała się podstawą włączenia polskich badań, dotyczących produkcji i przechowywania cebuli do grupy Euro-Onion, której zadaniem jest koordynacja badań i wdrożeń obejmujących zagadnienia produkcji i obrotu handlowego w odniesieniu do cebuli.

Prof. Maria Tendaj prowadzi w sposób ciągły badania agrotechniczne i przechowalnicze z cebulą szalotką. Zgromadziła ciekawą kolekcję odmian o różnych cechach morfologicznych i użytkowych. Niezwykle interesującym obiektem badań okazała się lokalna populacja z rejonu Lubelszczyzny, charakteryzująca się wysoką plennością, dobrą trwałością przechowalniczą i korzystnym składem chemicznym. We współpracy z Katedrą Fitopatologii AR w Lublinie – prof. dr hab. Danutą Piętą – oceniono zdrowotność tej cebuli jako materiału mnożeniowego w porównaniu z cebulą dymką. Rezultaty tych badań zostały opublikowane w czasopismach ogólnopolskich oraz w wydawnictwie Uniw. Wisconsin-Madison (Allium Improvement Newsletter).

Innym gatunkiem cebulowym, którym zainteresowała się prof. Tendaj, był szczypiorek. W 1998 r. pani Profesor rozpoczęła badania dotyczące oceny plonowania, trwałości przechowalniczej i wartości biologicznej późnych odmian kapusty czerwonej. Inspiracją do podjęcia się tej tematyki badawczej było wzrastające zainteresowanie żywieniowców roślinami o właściwościach przeciwdziałających wielu schorzeniom cywilizacyjnym (miażdżyca, choroby nowotworowe itp.).

Ważnym kierunkiem zainteresowań naukowych prof. Marii Tendaj jest przechowalnictwo warzyw z możliwością ich pozbiorczego uszlachetniania. Studia literaturowe z tego zakresu pozwoliły na ocenę możliwości stosowania łatwych, lecz mało popularnych w kraju technologii przedłużania trwałości warzyw w opakowaniach z modyfikowaną atmosferą i po zastosowaniu powłok jadalnych.

Prof. dr hab. Maria Tendaj w swoich badaniach uwzględnia aktualne kierunki rozwoju nauk rolniczych o zasadniczym znaczeniu dla wdrażania nowoczesnych technologii, prowadzących do wytwarzania i utrwalania żywności prozdrowotnej. Wyniki prezentowała wielokrotnie na międzynarodowych sympozjach w kraju i za granicą, dzięki czemu rozwijała współpracę naukową z wieloma placówkami naukowymi, m.in. Inst. Warzywnictwa w Skierniewicach, Uniw. Mendla w Brnie, Uniw. Wisconsin (USA), Lwowskim Uniw. Rolniczym w Dublanach. Rezultaty badań prof. Marii Tendaj spotkały się z zainteresowaniem środowisk naukowych i praktyki ogrodniczej w kraju i na świecie. Liczne cytowania w renomowanych czasopismach naukowych w kraju i za granicą oraz w podręcznikach akademickich i monografiach naukowych o zasięgu międzynarodowym (m.in. Rabinowitch H.D., Brewster J.L. – „Onions and Allied Crops", Kadam S.S. „Handbook of Vegetable Science and Technology", Hort. Sci., Canad. J. Bot.) upewniają, że wieloletni trud pracy naukowej może być znaczącym wkładem zarówno do warzywnictwa jako nauki, jak i praktyki ogrodniczej.

Do szczególnych osiągnięć prof. Marii Tendaj można zaliczyć realizację pięciu projektów badawczych, którymi kierowała lub koordynowała, a mają one ważne znaczenie dla nauki i praktyki. W latach 1993–1996 realizowała projekt KBN (Nr 55303 0390 34) pt. „Ocena plonowania cebuli dymki produkowanej z nasion o obniżonej zdolności kiełkowania", w latach 1999–2000 projekt KBN (Nr 5P06C 01416) pt. „Wartość produkcyjna cebuli dymki ze zbiorów w trzech fazach dojrzałości i po przechowaniu w różnych warunkach", w latach 2004–2006 projekt KBN NR 2P06R 01527 pt. „Badania nad biologią wzrostu i plonowania wybranych gatunków warzyw cebulowych". W latach 2004–2006 uczestniczyła (jako wicekoordynator) w międzynarodowym projekcie badawczym (Nr 581/E-179/SPB/MSN/PO-06/DWM) pt. „Accelerating technology transfer in Central and East European onion production" (grant sieciowy realizowany przez Instytut Warzywnictwa w Skierniewicach). W latach 2010–2013 realizowała projekt badawczy własny NCN (Nr N N310 4498 38) pt. „Czynniki biologiczne i agrotechniczne kształtujące produktywność i wartość siewną nasion szalotki".

Rezultatem 47-letniej pracy naukowej i dydaktycznej jest znaczący dorobek publikacyjny. Opublikowała samodzielnie lub we współautorstwie 362 różnych opracowań, z czego 103 to oryginalne prace twórcze w liczących się czasopismach naukowych krajowych i zagranicznych, 68 artykułów i komunikatów naukowych w czasopismach naukowych i materiałach konferencyjnych, 15 instrukcji uprawowych, 166 artykułów popularnonaukowych, 9 rozdziałów w 3 ogólnopolskich podręcznikach akademickich, 1 skrypt uczelniany (dwa wydania UP Lublin). W sposób ciągły recenzuje prace naukowe do licznych wydawnictw, podręczniki akademickie oraz projekty badawcze.

W pracy organizacyjnej szczególnym osiągnięciem prof. Marii Tendaj była wieloletnia praca redakcyjna w Wydawnictwie Annales UMCS. Od początku powołania sekcji Horticultura (od 1992 do 2007 r.) pełniła funkcję redaktora tej sekcji i należała do Komitetu Redakcyjnego Wydawnictwa UMCS. Od 2004 r. jest członkiem Sekcji Przechowalnictwa Komitetu Nauk Ogrodniczych PAN.

Prof. Maria Tendaj ma także duże osiągnięcia w kształceniu kadry naukowej. Przewodniczyła wielokrotnie Komisjom powoływanym w sprawie postępowania o nadanie tytułu profesora (6) i stopnia naukowego dr hab. (7). Była promotorem 145 prac magisterskich i 12 prac inżynierskich, 6 prac doktorskich (Teresa Rodkiewicz, Robert Gruszecki, Marcela Krawiec, Monika Piusińska-Siedlecka, Barbara Mysiak, Krzysztof Sawicki). W okresie swojej wieloletniej pracy na stanowisku profesora nadzwyczajnego (od 1990 r.) i zwyczajnego (od 2007 r.) wykonała 16 recenzji prac doktorskich, 6 recenzji prac habilitacyjnych i 6 recenzji na tytuł profesora. Były to prace z różnych ośrodków naukowych. Wielokrotnie była powoływana do przewodniczenia Komisji powołanej przez Radę Wydziału w sprawie nadania tytułu naukowego profesora (Jan Dyduch, Jan Rumpel, Maria Szymańska, Helena Łabuda, Halina Buczkowska, Andrzej Borowy) lub stopnia naukowego dr hab. (Ewa Rożek, Lubosława Nowaczyk).

Za całokształt działalności naukowo-dydaktycznej otrzymała Złoty Krzyż Zasługi i Medal KEN. Była wyróżniona Nagrodą Min. Edukacji Narod. (za rozprawę hab.) oraz nagrodami za działalność naukową i organizacyjną Rektora UP.

Pani Profesor jest bardzo ceniona w środowisku akademickim, zarówno przez pracowników naukowych, jak i studentów. Jej wiedzę i doświadczenie doceniają też producenci, żywo zainteresowani najnowszymi doniesieniami naukowymi. Pani Profesor jest osobą bardzo życzliwą, swoją wiedzą dzieli się ze wszystkimi zainteresowanymi. Wyróżnia Ją niezwykła pracowitość, skrupulatność, dociekliwość naukowa, dzięki którym osiągnęła tak wymierne sukcesy naukowe. Badania oraz prace naukowe pani Profesor cechuje różnorodność, charakter nowatorski, interdyscyplinarny i aplikacyjny, klarowny schemat i szeroki zasięg. Dzięki temu wyniki tych badań mają duży wpływ na rozwój różnych dyscyplin naukowych: warzywnictwa, przechowalnictwa, technologii żywności i fitoterapii.

Renata Nurzyńska-Wierdak

Nominacje / Habilitacje / Doktoraty

Nadane stopnie doktora habilitowanego

WYDZIAŁ INŻYNIERII PRODUKCJI

dr inż. Janusz Paweł Zarajczyk:
Uwarunkowania techniczne i technologiczne produkcji peletu z biomasy roślinnej na cele energetyczne

Recenzenci:
prof. dr hab. Ignacy Niedziółka, UP w Lublinie
dr hab. inż. Dariusz Kwaśniewski, UR w Krakowie
prof. dr hab. Wacław Romaniuk, ITP w Falentach, Oddz. w Warszawie
prof. dr. hab. inż. Roman Hejft, Polit. Białostocka
13 lutego 2014 r.

dr inż. Sławomir Kocira:
Techniczna i technologiczna modernizacja gospodarstw rodzinnych w procesie wdrażania rolnictwa zrównoważonego

Recenzenci:
prof. dr hab. Józef Kowalski, UR w Krakowie
prof. dr hab. Andrzej Marczuk, UP w Lublinie
prof. dr hab. inż. Tomasz Dobek, ZUT w Szczecinie
prof. dr hab. Jan Pawlak, ITP w Falentach, Oddz. w Warszawie
13 marca 2014 r.

WYDZIAŁ MEDYCYNY WETERYNARYJNEJ

dr Iwona Taszkun:
Wybrane parametry systemowej odpowiedzi immunologicznej u psów z atopowym zapaleniem skóry i ich przydatności w diagnostyce oraz terapii

Recenzenci:
prof. dr hab. Józef Marian Nicpoń, UP we Wrocławiu
prof. dr hab. Beata Cuvelier-Mizak, PIW PIB
prof. dr hab. Włodzimierz Kluciński, SGGW w Warszawie
prof. dr hab. Andrzej Zygmunt Depta, UWM w Olsztynie
24 kwietnia 2014 r.

Nadane stopnie naukowe doktora

WYDZIAŁ MEDYCYNY WETERYNARYJNEJ

lek. wet. Przemysław Romiszewski:
Wpływ doświadczalnie wywołanego zapalenia na stan swoistej odporności humoralnej u psów szczepionych przeciwko nosówce i parwowirozie

Promotor: prof. dr hab. Krzysztof Kostro
19 września 2013 r.

lek. wet. Katarzyna Szwiec:
Badania nad dynamiką aktywności mikrobiologicznych enzymów trawiennych w przewodzie pokarmowym prosiąt z modelową, całkowitą niewydolnością zewnątrzwydzielniczą trzustki

Promotor: dr hab. Jose Luis Valverde Piedra
24 października 2013 r.

lek. wet. Klaudiusz Szczepaniak:
Morfometryczna, biochemiczna i molekularna charakterystyka rzęsistków izolowanych od psów i kotów z zapaleniem jamy ustnej

Promotor: dr hab. Krzysztof Tomczuk
24 października 2013 r.

lek. wet. Michał Pochodyła:
Kształtowanie się swoistej odpowiedzi humoralnej i komórkowej u gołębi (*Columba livia*) immunizowanych atenuowaną i inaktywowaną szczepionką przeciwko salmonelozie

Promotor: prof. dr hab. Barbara Majer-Dziedzic
24 października 2013 r.

lek. wet. Agnieszka Czujkowska:
Ekspresja galaniny oraz jej kolokalizacja z wybranymi związkami biologicznie aktywnymi w układzie nerwowym jelitowym jelita cienkiego dzika

Promotor: dr hab. Marcin Arciszewski prof. nadzw.
21 listopada 2013 r.

lek. wet. Marta Wysocka:
Reakcje fałszywie dodatnie powodowane przez *Y. enterocolitica* 0:9 w diagnostyce serologicznej brucelozy

Promotor: prof. dr hab. Andrzej Wernicki
30 stycznia 2014 r.

WYDZIAŁ AGROBIOINŻYNIERII

mgr inż. Adam Gawryluk:
Ocena przydatności wybranych gazonowych odmian traw oraz roślin bobowatych drobnonasiennych i ich mieszanek do zadarniania przydrożnych skarp

Promotor: prof. dr hab. Wanda Harkot
19 lutego 2014 r.

mgr inż. Agata Rutkowska:
Wpływ środków chemicznych stosowanych w uprawie rzepaku na mikroorganizmy i ich aktywność biochemiczną w glebie

Promotor: prof. dr hab. Stefania Jezierska-Tys
19 marca 2014 r.

WYDZIAŁU OGRODNICTWA I ARCHITEKTURY KRAJOBRAZU

mgr inż. Małgorzata Antkowiak:
Wiosenne kwitnienie Aganii spokojnej (*Ajania pacifica*/Nakai/Brehmer et Humphries) w uprawie sterowanej bez zaciemniania

Promotor: prof. dr hab. Małgorzata Zalewska
22 listopada 2013 r.

Nowo mianowani profesorowie

Anna Czech

Prof. dr hab. Anna Czech urodziła się 31 sierpnia 1968 r. w Lublinie. W latach 1987–1989 była słuchaczką Medycznego Studium Zawodowego w Lublinie na Wydziale Analityki Medycznej, które ukończyła, uzyskując tytuł technika analityki medycznej. Studia na Wydziale Chemii UMCS w Lublinie, specjalność chemia, specjalizacja ochrona środowiska, ukończyła w 1994 r. na podstawie pracy magisterskiej pt. „Próby zastąpienia DEAE dekstranu poliiminą pod kątem preparatyki nośników krzemionkowo-polisacharydowych przeznaczonych do chromatografii powinowactwa".

Działalność naukowo-badawczą rozpoczęła 1 września 1996 r. na stanowisku asystenta w Zakładzie Biochemii i Toksykologii Instytutu Żywienia Zwierząt Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt AR w Lublinie. W 1998 r. została włączona jako wykonawca do projektu badawczego dotyczącego efektywności dodatku fitazy mikrobiologicznej w żywieniu loch w okresie ciąży i laktacji. Uzyskane wyniki zostały zestawione w formie pracy doktorskiej pt. „Wpływ dodatku fitazy mikrobiologicznej oraz kwasu mrówkowego na efekty produkcyjne i wskaźniki krwi loch w okresie ciąży i laktacji". Stopień doktora nauk rolniczych, w zakresie zootechniki – biochemia żywienia zwierząt uzyskała w 2001 r.

Od 2001 do tej pory pracuje w Katedrze Biochemii i Toksykologii na WBiHZ UP w Lublinie.

Na podstawie dorobku naukowego i rozprawy pt. „Współdziałanie fitazy mikrobiologicznej z enzymami hydrolizującymi frakcje polisacharydów nieskrobiowych, kalcytriolem oraz kwasem mrówkowym i jego solą potasową w żywieniu świń", decyzją Rady Wydziału BiHZ UP w Lublinie w grudniu 2008 r. uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie zootechniki, specjalność – biochemia żywienia i toksykologia. Postanowieniem z dnia 19 lutego 2014 r. Prezydent RP nadał jej tytuł profesora nauk rolniczych.

Prof. Anna Czech brała udział w wielu szkoleniach i warsztatach w kraju i za granicą. Była uczestnikiem organizowanych przez Nutritional Biotechnology in The Feed and Food Industries (USA) tygodniowych warsztatów, w ramach których zapoznawała się z metodami laboratoryjnymi wykorzystywanymi w badaniach nad dodatkami paszowymi oraz hodowlą wielkostadną świń w USA (Coharie Farms. Clinton k/Raleigh NC, USA). Uczestniczyła w cyklu szkoleń realizowanych w ramach projektu Transition Facility nt. „Wzmocnienie systemu informacji o środowisku w szczególności z zakresu bezpieczeństwa biologicznego oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych". Brała udział w cyklicznych szkoleniach z zakresu badań nad rolnictwem ekologicznym m.in. w The Horticultural Faculty of the Mendel University of Agriculture and Forestry in Brno (Czechy), Gembloux Agricultural University (Belgia) oraz Czech University of Life Sciences (CULS) (Praga). Odbyła 12-tygodniowy staż naukowy w jed-

nym z najlepiej wyposażonym w aparaturę analityczną ośrodku we wschodniej Europie, tj. w Ukraińskim Naukowo-Badawczym Instytucie Kontroli Leków Weterynaryjnych oraz Dodatków Paszowych. W czasie stażu pogłębiła swoją wiedzę i umiejętności w obszarach badań toksykologicznych w testowaniu nowych dodatków paszowych oraz leków weterynaryjnych oraz zapoznała się z nowoczesnymi metodami biochemicznymi oraz metodami stosowanymi w ocenie produktów odzwierzęcych. Nawiązała tam współpracę naukową, która trwa do tej pory.

Dorobek naukowy prof. Anny Czech obejmuje łącznie 109 pozycji, w tym 77 oryginalnych (25 po habilitacji), 14 artykułów przeglądowych, 19 monografii i rozdziałów w monografiach (11 po habilitacji) oraz 68 komunikatów i artykułów popularnonaukowych (20 po habilitacji). Sumaryczny IF wynosi 12,833, suma punktów według listy MNiSzW na rok publikacji 675, a indeks H = 5. Jest współautorem 1 podręcznika o zasięgu ogólnopolskim pt. „Chemia i biotechnologia w produkcji zwierzęcej" (PWRiL Warszawa).

Znacząca część dorobku naukowego Pani Profesor powstała w ramach realizacji 10 projektów badawczych finansowanych przez KBN, MNiSW, MRiRW, których była głównym wykonawcą, a w jednym kierownikiem. Działalność naukowa zarówno przed doktoratem, jak i po doktoracie związana była głównie z badaniem wpływu dodatków paszowych stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich na wskaźniki hematologiczne, biochemiczne, a także immunologiczne i antyoksydacyjne krwi. Realizowana problematyka naukowo-badawcza obejmowała 2 główne nurty zagadnień: 1. Modulacja i kontrola procesów biochemicznych na poziomie komórki u zwierząt gospodarskich zachodzących pod wpływem żywienia o zróżnicowanym jakościowo i ilościowo udziale materiałów paszowych, bądź też wzbogaconych o różnego rodzaju dodatki biologicznie czynne; 2. Analiza zawartości substancji biologicznie czynnych, a także substancji przeciwodżywczych w produktach pochodzenia roślinnego i zwierzęcego.

Wyniki badań były wykorzystane w celu wdrażania nowych dodatków paszowych na rynek polski i zagraniczny. Badania te dotyczyły głównie preparatów enzymatycznych, w tym fitazy mikrobiologicznej stosowanych w żywieniu zwierząt monogastrycznych, a także mieszanek ziołowych, dodatków antyoksydacyjnych i preparatów zakwaszających oraz drożdży szczepu Yarrowia lipolytica, które do swojego wzrostu wykorzystują produkty uboczne z produkcji biopaliw. Ważny nurt zainteresowań twórczych Pani Profesor stanowią także czynniki żywieniowe wpływające na procesy lipooksydacyjne zachodzące w organizmie zwierząt gospodarskich, głównie świń i drobiu. Wyniki z tego zakresu zostały wykorzystane w praktyce hodowlanej oraz do opracowania kilku prac naukowych w renomowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym.

Od 1 września 2010 r. prof. Anna Czech jest kierownikiem Pracowni Biochemii Analitycznej, w ramach Katedry Biochemii i Toksykologii. Jest również członkiem Rady Programowej dla kierunku biologia, w której uczestniczyła w przygotowywaniu efektów kształcenia wg KRK dla tego kierunku studiów. W czasie swojej pracy pełniła również funkcję opiekuna dwóch roczników studentów na kierunku ochrona środowiska oraz biologia. Jest członkiem Pol. Tow. Toksykologicznego, Pol. Tow. Nauk Żywieniowych oraz Lub. Tow. Nauk.

Pod jej kierunkiem wykonano 82 prace magisterskie, 23 prace inżynierskie oraz 25 prac licencjackich. Trzy z nich zostały nagrodzone w konkursie na najlepszą pracę magisterską organizowanym przez Pol. Tow. Zootechniczne.

Jest promotorem jednego zakończonego i czterech otwartych przewodów doktorskich. Opracowała 1 recenzję pracy doktorskiej. Ponadto została powołana na recenzenta w 4 przewodach doktorskich aktualnie realizowanych. Opracowała 1 recenzję pracy habilitacyjnej i kilkadziesiąt recenzji prac skierowanych do druku w różnych czasopismach naukowych, w tym przede wszystkim z listy ICR.

W okresie swojej pracy na uczelni została wyróżniona 1 nagrodą indywidualną i 3 nagrodami zespołowymi JM Rektora m.in. za cykl publikacji naukowych i współautorstwo książki. ■

Rekrutacja zimowa

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie po raz czwarty została przeprowadzona rekrutacja zimowa kandydatów na studia stacjonarne drugiego stopnia. Oferta edukacyjna zawierała 16 kierunków studiów, w tym 37 specjalności i została skierowana do kandydatów posiadających dyplom inżyniera. Dzięki systemowi dwustopniowemu kandydaci po studiach pierwszego stopnia mają możliwość kontynuowania nauki na poziomie magisterskim na dotychczasowym kierunku studiów lub mogą podjąć studia na kierunku pokrewnym, co pozwala uzyskać dwa dyplomy na różnych kierunkach studiów. W tym roku po raz pierwszy uruchomiono 2 nowe kierunki na Wydz. Agrobioinżynierii: agrobiznes i bioinżynieria.

W bieżącym roku akad. 153 absolwentów ukończyło studia pierwszego stopnia na nowych kierunkach: geodezja i kartografia, transport, gospodarka przestrzenna, edukacja techniczno-informatyczna i z uwagi na to, że nie prowadzimy studiów drugiego stopnia na tych kierunkach, absolwenci wybrali kierunki pokrewne na naszej uczelni lub zdecydowali o podjęciu studiów na innych uczelniach. Łącznie na dzień 26 lutego 2014 r. stan absolwentów studiów pierwszego stopnia wynosił 959.

Rejestracja kandydatów na wszystkie kierunki była prowadzona za pośrednictwem internetu od 10 stycznia i trwała do 23 lutego 2014 r. Warunkiem dopuszczenia kandydata do rekrutacji było: posiadanie dyplomu z tytułem zawodowym inżyniera albo mgr inż., zarejestrowanie się w systemie internetowej rejestracji kandydatów (IRK) oraz wniesienie opłaty za postępowanie kwalifikacyjne na wygenerowane w systemie konto (70 zł). Na podstawie wyników uzyskanych w postępowaniu kwalifikacyjnym utworzono listę rankingową, która określiła kolejność przyjmowania na studia kandydatów w ramach limitu miejsc ustalonego dla danego kierunku. Kandydaci, którzy zostali zakwalifikowani na I rok studiów byli zobowiązani do dostarczenia dokumentów do sekretariatów wydziałowych komisji rekrutacyjnych w dniach 27 i 28 lutego 2014 r.

Prawie wszystkie kierunki studiów cieszyły się dużym zainteresowaniem. Na kierunku agrobiznes kandydaci wywodzili się wyłącznie z kierunków pokrewnych (rolnictwo, ogrodnictwo, inżynieria środowiska). Nie udało się utworzyć drugiego nowego kierunku bioinżynierii z powodu zbyt małej liczby chętnych. Podobnie na kierunek hipologia i jeździectwo zgłosiło się mało kandydatów i grupa nie została utworzona. Największym zainteresowaniem cieszyły się następujące kierunki: inżynieria środowiska, towaroznawstwo, behawiorystka zwierząt, ochrona środowiska, technika rolnicza i leśna, zarządzanie i inżynieria produkcji, technologia żywności i żywienie człowieka, architektura krajobrazu, ochrona roślin i kontrola fitosanitarna.

Dogodny sposób rekrutacji na studia, dostępność informacji na stronie internetowej, właściwie zorganizowany proces rekrutacji sprawiły, że postępowanie rekrutacyjne na studia stacjonarne drugiego stopnia w rekrutacji zimowej 2013/2014 przebiegało sprawnie i zgodnie z ustalonym harmonogramem. Ogólna liczba osób zarejestrowanych wynosiła **880.** Tylko nieliczne osoby zdecydowały się na podjęcie studiów na drugim kierunku za odpłatnością. Po raz pierwszy na studia drugiego stopnia przyjęto 2 cudzoziemców z Ukrainy na kierunki: zootechnika i ochrona środowiska, w tym jeden z Kartą Polaka i jeden za odpłatnością.

W roku akad. 2013/2014 na I rok studiów stacjonarnych drugiego stopnia zakwalifikowano na dzień 27 lutego 2014 r. – **716** kandydatów, z tego: w większości to absolwenci pierwszego stopnia UP w Lublinie **667** (w tym **213** zmieniło kierunek studiów), a **49** kandydatów pochodziło z innych uczelni: UR w Krakowie, UWM w Olsztynie, Uniw. Rzeszowski, UTP w Bydgoszczy, SGGW w Warszawie, Polit. Rzeszowska, Polit. Lubelska, Polit. Świętokrzyska w Kielcach, Polit. Białostocka, AGH w Krakowie, PWSZ w Chełmie, Sandomierzu, Białej Podlaskiej.

Wszyscy kandydaci, którzy spełnili warunki rekrutacji i złożyli wymagane dokumenty zostali przyjęci na studia stacjonarne drugiego stopnia na rok akad. 2013/2014. Zajęcia dydaktyczne rozpoczęły się 10 marca 2014 r.

Anna Woźniak
kierownik Działu Organizacji Studiów

Lubelska współpraca

W Trybunale Koronnym w Lublinie 15 kwietnia br. przedstawiciele 9 lubelskich szkół wyższych podpisali deklarację przystąpienia do Lubelskiego Partnerstwa Publiczno-Społecznego. Partnerstwo to opiera się na współpracy administracji samorządowej, organizacji pozarządowych i podmiotów gospodarczych. W imieniu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, na podstawie pełnomocnictwa JM Rektora, deklarację członkowską podpisał prof. dr hab. Andrzej Borowy, prorektor ds. organizacji i kadr.

– Partnerstwo ma na celu promowanie rozwoju lokalnego Lublina i województwa oraz ma przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu osób, które pozostają w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym absolwentów uczelni wyższych, poprzez ich aktywizację społeczną i zawodową – powiedział prorektor Andrzej Borowy. – Partnerzy mają za zadanie m.in. inicjować powstawanie nowych miejsc pracy poprzez zachęcanie pracodawców do zatrudniania bezrobotnych, szczególnie po odbyciu stażu. Ma zapobiegać odpływowi absolwentów z Lublina oraz zmieniać wizerunek miasta. Pokazywać je jako miejsce otwarte na promowanie nowych inicjatyw pomiędzy samorządem, organizacjami pozarządowymi i sektorem nauki. Przystąpienie do tej umowy umożliwi studentom i absolwentom szkół wyższych korzystanie z programów realizowanych przez instytucje wchodzące w skład Partnerstwa.

W uroczystości uczestniczył także mgr Lech Szafrański, kierownik Biura Karier Studenckich, wyznaczony przez JM Rektora do realizacji bieżącej współpracy w ramach Lubelskiego Partnerstwa Publiczno-Społecznego.

– Lubelskie Partnerstwo Publiczne łączy się częściowo z programem Horyzont 2020, ale głównie jest związane z nową ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – powiedział Lech Szafrański. – Zapisane są w niej różne formy współpracy urzędów pracy oraz instytucji państwowych i samorządowych ze szkołami, w tym z uczelniami wyższymi. Wcześniej takie partnerstwo było związane głównie z realizacją poszczególnych projektów. Nie sądzę, żeby nowe mechanizmy biurokratyczne rozwiązały sprawy bezrobocia bez stworzenia nowych miejsc pracy w różnych gałęziach gospodarki – dodał kierownik BKS. – Ale stwarza to nadzieję na zwiększenie efektywności oddziaływania na rynek pracy i przez to zwiększenie szans na zatrudnienie młodych ludzi. Pracodawcy nie zawsze są pozytywnie ustosunkowani do tych inicjatyw i niechętnie przyjmują studentów na praktyki, chociaż są również tacy, którzy umożliwiają studentom i absolwentom zdobywanie pierwszych doświadczeń zawodowych. Korzystają z tego również ci, którzy chcą mieć przygotowanych pracowników od strony praktycznej, lecz wcześniej nie tworzą miejsc na praktyki w swoich przedsiębiorstwach. Jest nadzieja, że to partnerstwo przyczyni się do zmiany nastawienia pracodawców. Mamy coraz więcej studentów chętnych do zdobycia doświadczenia w trakcie nauki. Oczywiście najcenniejsze są doświadczenia zdobyte poza murami uczelni, ale dodatkowa wiedza zdobyta w obiektach Uniwersytetu ma również duże znaczenie. Niektórzy przychodzą do nas z innych uczelni, by zapoznać się działalnością laboratoriów i zostają tu na praktyki lub wolontariat. A nasi studenci są zainteresowani tym, czym dysponują pozostałe uczelnie. Odbywa się taka wymiana, która sprawia, że ci młodzi ludzie w przyszłości będą lepszymi pracownikami. I w tym tkwi sens partnerstwa, które pomaga w nawiązywaniu takich kontaktów – stwierdził Lech Szafrański.

JM

Co nowego u doktorantów?

Rok akademicki w pełni. Podczas gdy studenci szykują się do obchodów Dni Kultury Studenckiej, doktoranci z samorządu cały czas pracują nad ulepszaniem regulaminów, organizacją V Balu Doktoranta oraz kolejnej konferencji.

W dniach 21–23 marca br. nasza uczelnia gościła delegatów z całej Polski na II Zjeździe Porozumienia Doktorantów Uczelni Rolniczych i Przyrodniczych. Na zaproszenie mgr inż. Maciej Sykuta, przewodniczącego PDUR, przyjechali do Lublina studenci studiów III stopnia z SGGW, UPH w Siedlcach oraz poznańskiego UP. Doktoranci dyskutowali na temat ujednolicenia regulaminów przyznawania stypendiów naukowych i projakościowych w poszczególnych uczelniach i jednostkach naukowych. Poruszono również wiele innych, ważnych spraw, m.in. przygotowanie merytoryczne doktorantów do prowadzenia zajęć dydaktycznych, możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez doktorantów, finansowania wyjazdów i konferencji dla doktorantów. Omówiono problem pomocy materialnej dla doktorantek przebywających na urlopach macierzyńskich, czy osób na długotrwałych zwolnieniach lekarskich z powodu ciężkich chorób, np. nowotworów.

Podjęto próby uregulowania w kwestii terminowych wypłat stypendiów doktoranckich. W czasie obrad uczestników Zjazdu odwiedzili Katarzyna Kropielnicka i Robert Kiliańczyk z Krajowej Reprezentacji Doktorantów i udzielili im cennych wskazówek, także z zakresu prawa.

Wielkim zainteresowaniem cieszyło się też szkolenie „Komunikacja interpersonalna w praktyce". Uczestnicy mogli zapoznać się z różnymi technikami negocjacji, sposobami panowania nad stresem, dowiedzieli się też jak efektywnie pracować ze studentami w czasie zajęć.

Na zakończenie Zjazdu doktoranci udali się na krótką wycieczkę po Lublinie i kolację integracyjną.

Uczestnictwo doktorantów UP w Lublinie w tego typu wydarzeniach jest bardzo ważne. Służy nie tylko nawiązywaniu nowych znajomości, również naukowych, ale i podejmowaniu ważnych decyzji. Pozwala na wymianę doświadczeń, dzięki czemu możliwe jest wprowadzanie nowych, efektywnych rozwiązań. Przyczynia się również do promocji naszej uczelni w kraju.

Efektem dwudniowych obrad było przygotowanie „Diagnozy stanu studiów doktoranckich", przesłanej później do KRD, a także do MNiSW.

Rada Doktorantów
UP w Lublinie

Uczestnicy zjazdu PDUR. Fot. Archiwum RD

Problemy technologii produkcji

W dniach 14–15 kwietnia 2014 r. w UP w Lublinie odbyła się XII Naukowa Konferencja Doktorantów III roku studiów doktoranckich. Konferencja została zorganizowana pod hasłem „Problemy technologii produkcji roślinnej, zwierzęcej i żywności". Wzięło w niej udział 19 doktorantów.

Celem konferencji była ocena zaawansowania pracy nad doktoratem, ocena przygotowania merytorycznego doktoranta z zakresu tematyki badawczej, przygotowanie do publicznej obrony rozprawy doktorskiej, a także dyskusja nad kierunkami badań prowadzonymi w UP w Lublinie.

Konferencję, krótkim przemówieniem, rozpoczął prorektor ds. studenckich i dydaktyki prof. dr hab. Krzysztof Gołacki. Podczas pierwszej sesji prowadzonej przez prof. dr. hab. Waldemara Gustawa, dotyczącej problemów technologii produkcji żywności, przedstawiono cztery referaty. Wystąpienia związane z zagadnieniami technologii produkcji zwierzęcej podczas sesji, której przewodniczyła dr hab. Brygida Ślaska, prof. nadzw. UP, zaprezentowało pięcioro doktorantów.

Drugi dzień konferencji dotyczył problemów technologii produkcji roślinnej. Sesjom przewodniczyli prof. dr hab. Stefania Jezierska-Tys oraz dr hab. Paweł Szot. Swoje prace zaprezentowało dziesięcioro doktorantów.

Na konferencji poza doktorantami i ich promotorami obecni byli także kierownicy studiów doktoranckich, pracownicy UP w Lublinie oraz zaproszeni goście.

Emilia Krasucka
Dział Organizacji Studiów

Inżynieria przemysłu spożywczego – – kierunek z przyszłością

W roku akad. 2014/15 rozpocznie działanie nowy kierunek studiów „inżynieria przemysłu spożywczego" realizowany na Wydziale Inżynierii Produkcji. Kształcenie odbywać się będzie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia. Kierunek ten jest spójny z misją Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, obejmującą współuczestnictwo uczelni w kreowaniu przyszłości rolnictwa i wsi oraz wspomaganie programów ich transformacji, a także z obszarami działalności naukowej, badawczej i dydaktycznej UP obejmującymi organizację oraz techniki i technologie produkcji żywności, kształtowanie i ochronę środowiska życia człowieka oraz zdrowie i zdrowy styl życia.

Produkcja artykułów spożywczych zaspokaja elementarne potrzeby ludności, dlatego też przemysł spożywczy jest największą gałęzią przemysłu na świecie. Szczególnie w Polsce uważany jest za jednego z liderów gospodarki. Przemysł spożywczy jest bardzo zróżnicowaną gałęzią gospodarki narodowej. Obejmuje on 14 podstawowych działów produkcji: przetwórstwo i konserwowanie mięsa, przetwarzanie i konserwowanie ryb i owoców morza, przetwórstwo owoców i warzyw, produkcja olejów i tłuszczów, przetwórstwo mleka, przetwórstwo ziemniaków, wytwarzanie produktów zbożowo młynarskich, produkcja pasz, produkcja wyrobów cukierniczych i lodów, produkcja wyrobów tytoniowych, produkcja koncentratów spożywczych, produkcja cukru, produkcja pozostałych artykułów spożywczych (m.in. kawa i herbata), produkcja napojów alkoholowych i bezalkoholowych. Tak duża różnorodność gałęzi i dynamiczny rozwój tego sektora gospodarki powoduje, że jest duże zapotrzebowanie na specjalistów branży spożywczej.

Unikatowy w skali kraju kierunek umożliwi kształcenie specjalistów w zakresie szeroko pojętej inżynierii przemysłu spożywczego. Absolwenci kierunku inżynieria przemysłu spożywczego będą przygotowani do wykonywania zadań inżynierskich ukierunkowanych na potrzeby przetwórstwa rolno-spożywczego. Uzyskana wiedza i umiejętności w zakresie projektowania, nadzorowania i eksploatacji systemów produkcyjnych występujących w różnych branżach przemysłu spożywczego przygotowują do podejmowania decyzji i twórczego rozwiązywania problemów związanych z przetwórstwem, magazynowaniem, przechowywaniem, obrotem i kontrolą artykułów rolno-spożywczych. Interdyscyplinarny charakter wykształcenia umożliwia absolwentom pracę w różnych gałęziach produkcji, a szczególnie tych, które realizują zadania związane z sektorem gospodarki żywnościowej. Absolwenci będą przygotowani do pracy na stanowiskach inżynierskich i menadżerskich w zakładach i instytucjach zajmujących

Członkowie SKN Inżynierii Spożywczej na zajęciach terenowych w Zakładach Przetwórstwa Zbożowo-Młynarskiego (Rüningen Das Mehl w Braunschweig, Niemcy). Fot. A. Wójtowicz

Żywność powinna być atrakcyjna sensorycznie, ale musi także spełniać wymogi jakościowe. Fot. K. Kozłowicz, A. Wójtowicz

się przetwórstwem spożywczym oraz w przedsiębiorstwach produkcyjnych i w jednostkach usługowych dla przetwórstwa rolno-spożywczego, gastronomii, firmach doradczych i konsultingowych, a także w jednostkach gospodarczych i administracyjnych, w których niezbędna jest wiedza techniczna, technologiczna, informatyczna oraz umiejętności organizacyjne. Przedmioty związane z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi i metod w zakresie zarówno produkcji, jak i analiz, projektowania oraz raportowania umożliwią absolwentom zatrudnienie nie tylko w firmach produkcyjnych i usługowych z branży rolno-spożywczej, ale także w działalności pozatechnicznej, gdzie wiedza i umiejętności oraz kompetencje społeczne będą przydatne, a potencjał absolwentów wykorzystany w odpowiedni sposób.

Warunki naboru na studia pierwszego stopnia obejmują ukończenie szkoły średniej i uzyskanie świadectwa dojrzałości. Na studia drugiego stopnia wymagane jest uzyskanie dyplomu z tytułem zawodowym inżyniera na kierunku inżynieria przemysłu spożywczego lub z tytułem zawodowym inżyniera, magistra inżyniera na kierunku pokrewnym. Za kierunek pokrewny uznaje się taki, na którym kandydat zrealizował co najmniej 40% treści programowych zawartych w efektach kształcenia dla studiów pierwszego stopnia kierunku inżynieria przemysłu spożywczego. Kandydat z kierunku pokrewnego jest zobowiązany do uzupełnienia w ciągu pierwszych dwóch semestrów treści programowych do co najmniej 70% standardu pierwszego stopnia studiów inżynierskich kierunku inżynieria przemysłu spożywczego.

W programie studiów na kierunku inżynieria przemysłu spożywczego oprócz wymaganych standardami nauczania znajduje się grupa przedmiotów w blokach do wyboru realizowanych na pierwszym i drugim stopniu kształcenia. Wśród wielu przedmiotów do wyboru oferujemy studentom bloki obejmujące m.in. normalizację i standaryzację produktów rolniczych i żywności, aglomerowanie materiałów biologicznych, przetwórstwo i modyfikację surowców skrobiowych, instrumentalną analitykę przemysłową, koncentraty i dodatki spożywcze, analizę i zarządzanie ryzykiem, inżynierię produkcji żywności wygodnej, ekonomikę i organizację przetwórstwa spożywczego, kriogenikę w przemyśle spożywczym, inżynierię produkcji żywności specjalnej, zarys bioinżynierii, energooszczędne technologie w produkcji żywności, inżynierię produkcji żywności minimalnie przetworzonej i niskokalorycznej, opakowania funkcjonalne, inżynierię procesów fermentacyjnych czy inżynierię żywności molekularnej.

Zajęcia w formie wykładów i ćwiczeń obejmują zarówno podstawy teoretyczne, jak i aspekty praktyczne realizowane w laboratoriach wydziałowych. Zaproponowane bloki przedmiotów do wyboru związane z szeroko rozumianym przetwórstwem rolno-spożywczym powinny zapewnić przystosowanie uzyskanych efektów kształcenia do zróżnicowanych i zmieniających się potrzeb gospodarki, zwłaszcza w regionie.

Podobnie jak na innych kierunkach realizowanych w UP w Lublinie, studenci dokonują wyboru lektoratu językowego na określonym poziomie. Możliwość korzystania z międzynarodowych cyfrowych zasobów literatury w zakresie inżynierii przemysłu spożywczego dostępnych w Bibliotece UP, jednej z najnowocześniejszych w Polsce, pozwoli poznać studentom najnowsze trendy w przetwórstwie rolno-spożywczym.

Obowiązkowa praktyka czterotygodniowa realizowana jest w okresie przerwy wakacyjnej po trzecim roku studiów. Praktyki odbywać się będą w zakładach produkcyjnych z branży rolno-spożywczej i pokrewnych, w działach produkcyjnych, magazynowych, transportowych, energetycznych, projektowych, technicznych oraz laboratoriach analitycznych.

Studentom nowego kierunku uczelnia oferuje możliwość uczestniczenia w programach wymiany międzynarodowej, przede wszystkim w ramach Programu Erasmus, co wpływa na zwiększenie mobilności studentów oraz rozszerzenie kontaktów pomiędzy uczelniami, obejmujące także wspólne projekty edukacyjne i badawcze.

Zajęcia prowadzone będą głównie przez pracowników Wydziału Inżynierii Produkcji w wielu jednostkach organizacyjnych. Zaplecze aparaturowe oraz ciekawa tematyka naukowo-badawcza jednostek pozwoli studentom na realizację prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich związanych z działalnością statutową jednostek oraz tematami projektów badawczych. Zapraszamy do studiowania na nowym kierunku Inżynieria Przemysłu Spożywczego!

Agnieszka Wójtowicz

Nowe kierunki studiów podyplomowych

Życie w XXI w. – świecie pełnym dynamicznych przemian społecznych, gospodarczych i kulturowych wymaga stałego aktualizowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Sprostanie tym wyzwaniom cywilizacji możliwe jest dzięki obecności kształcenia ustawicznego. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie realizując ideę „uczenia się przez całe życie" corocznie tworzy nowe kierunki studiów podyplomowych. W bieżącym roku akademickim utworzono kierunki studiów podyplomowych: „aranżacje florystyczne" oraz „architektura wnętrz ogrodowych i krajobrazowych". Nadzór merytoryczny nad nowo utworzonymi studiami podyplomowymi sprawuje Rada Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu.

Celem kształcenia na kierunku aranżacje florystyczne jest poszerzenie wiedzy absolwentów wydziałów przyrodniczych i artystycznych o sztukę układania kwiatów ciętych i komponowania roślin doniczkowych. Słuchacze zostaną przygotowani do wykonywania zawodu florysty. Ponadto słuchacze będą posiadać umiejętność dekorowania wnętrz mieszkalnych i użytkowych, uzyskają umiejętność wykonywania dekoracji okolicznościowych (ślubnych, imieninowych, świątecznych, pogrzebowych itp.) i organizacji kwiaciarni. Istotnym elementem kształcenia jest zapoznanie słuchaczy z metodami przedłużania pozbiorczej trwałości kwiatów ciętych i sposobami przechowywania materiału kwiaciarskiego. Słuchacze studiów podyplomowych aranżacje florystyczne będą również przygotowani do pracy związanej z promocją i wdrażaniem nowości florystycznych na rynku roślin ozdobnych i prowadzeniem nauczania w obszarze wykonywania estetycznej oprawy uroczystości.

Absolwenci tego kierunku mogą znaleźć zatrudnienie w firmach zajmujących się aranżacją wnętrz mieszkalnych, biurowych, sklepów, kościołów, teatrów, sal koncertowych, banków, sal konferencyjnych, lotnisk itp. Będą mogli podjąć pracę na giełdach kwiatowych, w hurtowniach i kwiaciarniach.

We współczesnym świecie coraz częściej dostrzega się istotę wartości, którą stanowi środowisko życia, szeroko pojęty krajobraz kulturowy czy przestrzeń otaczająca, mające ogromny wpływ na samopoczucie psychofizyczne człowieka. Z drugiej strony nie obce jest także wartościowanie przestrzeni pod względem czysto ekonomicznym – jakość otoczenia przekłada się na wartość materialną. W odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku, utworzono studia podyplomowe: architektura wnętrz krajobrazowych i ogrodowych.

Studia skierowane są do osób, które chcą pogłębić wiedzę i umiejętności, a także stworzyć własny warsztat projektowy w zakresie praktycznego projektowania ogrodów i projektowania krajobrazowego. Słuchacz będzie posiadać wiedzę i umiejętności oraz kompetencje społeczne potrzebne nie tylko do zaprojektowania wnętrza ogrodowego czy parkowego, takie jak odpowiednie ukształtowanie (zagospodarowanie) przestrzenne oparte na dobrych praktykach, obowiązującym prawodawstwie, dorobku teoretycznym, przyjętych konwencjach i zwyczajach, ale także sporządzenia dokumentacji i zarządzania procesem projektowym. Program studiów został przygotowany pod kątem pogłębienia wiedzy teoretycznej i praktycznego doświadczenia projektowego.

Absolwenci studiów znajdą zatrudnienie w pracowniach architektury krajobrazu, pracowniach projektujących przestrzenie publiczne, w urzędach zajmujących się kształtowaniem krajobrazu czy problematyką ochrony przyrody.

Renata Reszka

Zarządzanie i inżynieria produkcji

II Konferencja Studenckich Kół Naukowych

W dniach 24–25 kwietnia 2014 roku w nowym budynku UP w Lublinie – Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowym Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej, odbyła się druga już konferencja pt. „Współczesne problemy zarządzania i inżynierii produkcji", którą zorganizowało Studenckie Koło Naukowe Zarządzania i Ergonomii. Jego opiekunami są dr hab. Halina Pawlak, dr Monika Stoma oraz mgr inż. Agnieszka Dudziak. Tematyka obrad stanowiła kontynuację problemów omawianych podczas pierwszej edycji tej konferencji, a były to: zarządzanie produkcją i usługami, zarządzanie inżynierskie, przebieg procesów w przedsiębiorstwach, organizacja procesów produkcyjnych, zarządzanie projektami produkcyjnymi, kształtowanie środowiska pracy, ergonomia i bezpieczeństwo pracy, zarządzanie przedsiębiorstwem i inżynierią produkcji, ekonomika produkcji i inne pokrewne dziedziny. Konferencja została objęta patronatem honorowym przez JM Rektora UP w Lublinie prof. dr. hab. Mariana Wesołowskiego, natomiast na udział w komitecie honorowym, oprócz JM Rektora, zgodzili się również: prorektor ds. studenckich i dydaktyki prof. dr hab. Krzysztof Gołacki, dziekan WIP prof. dr hab. Andrzej Marczuk, dziekan WBiHZ prof. dr hab. Eugeniusz R. Grela oraz prezes Lubelskiej Izby Rzemieślniczej dr Jerzy Miszczak. W skład komitetu naukowo-programowego Konferencji wchodzili następujący pracownicy UP: prof. dr hab. inż. Wiesław Piekarski – przewodniczący, dr hab. Halina Pawlak, dr Monika Stoma, dr inż. Anna Pecyna, mgr inż. Agnieszka Dudziak, mgr inż. Monika Pecyna. Komitet organizacyjny składał się oczywiście z członków Studenckiego Koła Naukowego Zarządzania i Ergonomii, studentów UP: Adama Pożarowszczyka – przewodniczącego Koła, Sylwii Twardowskiej – sekretarza oraz członków: Dawida Pilipiuka, Katarzyny Białej, Justyny Reut, Mateusza Zienkiewicza i Agaty Paluch.

Konferencja została oficjalnie otwarta przez prodziekana WIP prof. dr. hab. Dariusza Andrejko, który zaznaczył, że studenci mimo braku obowiązku, publikują i chcą się rozwijać, co jest ogromną chlubą Uniwersytetu. Pierwszą sesję prezentacji referatów poprowadziła mgr inż. Agnieszka Dudziak. Jako pierwsza wystąpiła Justyna Reut. Tematem jej pracy były „Procesy produkcyjne w lotnictwie". Kolejny artykuł pt. „Współczesne problemy zarządzania w lotnictwie" przedstawił Robert Karaś. Trzecią uczestniczką była Kamila Kostruba, która przedstawiła temat: „Styl kierowania jako istotny element kształtowania postaw i zachowań pracowników oraz jego wpływ na funkcjonowanie organizacji". Autorka wywnioskowała, że nie ma idealnego stylu kierowania. Pierwszą sesję zakończyło wystąpienie Agaty Paluch, która przedstawiła temat: „Marketing szeptany oraz partnering jako współczesne narzędzia tworzenia relacji z klientem".

Kolejną sesję, którą poprowadziła mgr Monika Pecyna, otworzyła referatem pt. „Ergonomia opakowań spożywczych" Natalia Kozak. Kolejny artykuł wygłosiła Anna Rodzeń, która opowiedziala o zasadach ergonomicznej organizacji stanowisk biurowych. Referat pt. „Style kierowania, czyli jak porozumieć się z kierownikiem" zaprezentowała ponownie Agata Paluch. Krzysztof Mitrus przedstawił koncepcję planowania procesów produkcyjnych w przedsiębiorstwie, jako istotnego czynnika, kształtującego w początkowej fazie środowisko w przedsiębiorstwach, zajmujących się wytwarzaniem. Agata Wanowicz prezentowała modny dziś temat „Mobbing pionowy jako czynnik ograniczający i zaangażowanie pracowników". Natomiast uczestniczka z Politechniki Świętokrzyskiej, zaprezentowała referat pt. „Planowanie jako podstawa zarządzania przedsiębiorstwem". Ostatnim elementem pierwszego dnia konferencji była dyskusja uczestników i podsumowanie rozważań w ramach różnorodnych zagadnień poruszonych na Konferencji.

W drugim dniu uczestnicy udali się na wycieczkę do Fabryki Cukierków „Pszczółka" Sp. z o.o. Serdecznie dziękujemy prezesowi Fabryki Cukierków „Pszczółka" Markowi Spuz vel Szpos za umożliwienie zwiedzenia zakładu. Firma zlokalizowana jest w Lublinie, działa pod nadzorem Krajowej Spółki Cukrowej S.A. Produkuje słodycze w oparciu o własne, sprawdzone od lat, niepowtarzalne receptury, łącząc tradycję ze zmieniającymi się preferencjami smakowymi klientów.

Studenci ubrani oczywiście w fartuchy i czepki ochronne mieli okazję przyjrzeć się z bliska działającym maszynom i procesom produkcyjnym, o których m.in. pisali w swoich referatach. Imponujące wrażenie na studentach zrobił widok ogromnych hal i cała linia technologiczna w fabryce.

Chcielibyśmy zachęcić wszystkich zainteresowanych studentów do aktywnego uczestnictwa w działalności Studenckiego Koła Naukowego Zarządzania i Ergonomii na Wydziale Inżynierii Produkcji. Nasze Koło powstało w grudniu 2010 r. i od tamtej pory, jego członkowie pod kierunkiem opiekunów starają się rozwijać, a czasami nawet kreować, swoje zainteresowania naukowe, poprzez uczestnictwo w różnorodnych konferencjach studenckich, seminariach czy sesjach, publikację artykułów, udział w konkursach studenckich (m.in. konkurs „Przedsiębiorczość, Finanse i Zarządzanie" w Łodzi), promocję Koła na Dniach Otwartych czy innych uroczystościach i wydarzeniach na UP w Lublinie, udział w szkoleniach oraz organizację wyjazdów terenowych do zakładów produkcyjnych. W ramach działalności Koła, w grudniu 2013 r., zorganizowaliśmy również akcję charytatywną na rzecz dzieci z domu dziecka.

Od czerwca 2013 r. w ramach naszego Koła została powołana Międzywydziałowa Sekcja BHP, w skład której wchodzą, oprócz studentów WIP, również studenci kierunku BHP z WBiHZ.

Agata Paluch

Studenci podczas wizyty w Fabryce Cukierków „Pszczółka". Fot. Archiwum SKNZiE

W praktycznym kierunku

Pod takim hasłem 13 marca 2014 r. w Centrum Kongresowym odbył się Dzień Otwarty UP w Lublinie. To dla uczelni możliwość zaprezentowania oferty kształcenia na najbliższy rok akademicki.

Uroczystego otwarcia dokonał JM Rektor prof. dr hab. Marian Wesołowski, który zaprosił młodzież do poznania uczelni z bliska i aktywnego udziału w bardzo bogatym programie, przygotowanym przez pracowników, doktorantów i studentów. Natomiast prorektor ds. studenckich i dydaktyki prof. dr hab. Krzysztof Gołacki, prezentując ofertę kształcenia na najbliższy rok akademicki, zachęcał do wybrania praktycznego wykształcenia, czyli studiowania na kierunkach przyrodniczo-technicznych. W swoim wystąpieniu przekonywał przyszłych studentów, dlaczego warto studiować właśnie w UP w Lublinie oraz jak wykorzystać w pełni możliwości oferowane przez uczelnię.

Na stoisku zorganizowanym przez Dział Organizacji Studiów zainteresowani studiowaniem mogli pobrać informatory z ofertą kształcenia na rok akad. 2014–2015 i uzyskać szczegółowe informacje na temat rekrutacji na studia. Była to okazja, aby rozwiać wszelkie wątpliwości związane z procesem internetowej rejestracji kandydatów, logowaniem do systemu, wypełnianiem poszczególnych kroków rejestracji, w tym wgrywania zdjęcia do elektronicznej legitymacji. W trakcie miniwarsztatów kandydaci mogli dokonać rejestracji na studia i od razu zostać „wirtualnym studentem" po pozytywnym przejściu przez postępowanie rekrutacyjne. Okazało się, że internetowa rejestracja jest bardzo przyjazna dla kandydatów i należy sądzić, że w najbliższej letniej rekrutacji nie powinna nastręczać żadnych problemów.

W tym roku równolegle do pokazów i warsztatów w Centrum Kongresowym (WA, WMW, WBiHZ, WOiAK, WIP, WNR), odbywały się także zajęcia tematyczne w nowym budynku przy ul. Głębokiej 28 (WIP i WOiAK), Skromnej (WNoŻiB), Leszczyńskiego 7 (WOiAK) oraz w budynku Rektoratu (WBiHZ).

Pokazy tematyczne i wystawy były dostępne dla wszystkich zainteresowanych, natomiast na warsztaty tematyczne ze względu na ograniczoną liczbę miejsc obowiązywała rejestracja poprzez formularz zgłoszeniowy. Wszystkie warsztaty promujące nowe kierunki studiów cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród uczniów i zostały zrealizowane przy pełnych salach.

Maturzyści, którzy tłumnie odwiedzili uczelnię, mieli możliwość poznania oferty edukacyjnej wszystkich 7 wydziałów (33 kierunki studiów, w tym 3 nowe: inżynieria przemysłu spożywczego, żywienie człowieka i dietetyka, transport w inżynierii rolniczej), spotkania z kadrą dydaktyczną, zadania pytań i uzyskania bezpośrednio odpowiedzi na temat przyszłych studiów, a także spotkania ze studentami starszych lat, którzy zachęcali do studiowania, działalności w studenckich kołach naukowych, organizacjach studenckich oraz do uprawiania różnych dyscyplin sportowych w ramach wielu sekcji sportowych, a ponadto do uczestniczenia w licznych pokazach i warsztatach tematycznych, degustacjach oraz w minitargach aktywności studenckiej pt. „Studiuj aktywnie to się opłaca". Przedstawiono odwiedzającym program Erasmus – czyli część studiów za granicą", ofertę języków obcych („Żyjesz tyle razy, ile znasz języków"), a także przekazano informacje na temat kwalifikacji cenionych na rynku pracy, czyli porady doradcy zawodowego i punktu informacji o kursach i studiach podyplomowych. Była możliwość zwiedzania obiektów dydaktycznych oraz Ośrodka Hipicznego na Felinie i Biblioteki Głównej.

Zaprezentowane warsztaty wzbudzają każdego roku tak duże zainteresowanie, że nauczyciele wielu szkół wracają potem ze swoimi uczniami na tzw. zajęcia zamawiane przygotowywane przez pracowników i doktorantów naszej uczelni.

Ogromnym powodzeniem cieszyły się konkursy z nagrodami, degustacje, pokaz szczepienia i okulizacji drzew, a także punkt dystrybucji roślin ozdobnych do dalszej uprawy przygotowany przez SKN Ogrodników. Studenci kierunku architektura krajobrazu zorganizowali wystawę swoich prac i projektów.

Zapraszamy uczniów, nauczycieli i wszystkich zainteresowanych studiowaniem w naszej uczelni na następny Dzień Otwarty. Wszystkim pracownikom, doktorantom i studentom zaangażowanym w przygotowanie tegorocznego Dnia Otwartego dziękujemy za włożoną pracę i zapraszamy do zgłaszania równie ciekawych projektów tematycznych za rok.

Anna Woźniak
Dział Organizacji Studiów

Fot. Jacek Piasecki

Olimpiada z wiedzy i umiejętności rolniczych

W Zespole Szkół Rolniczych w Kijanach 11 kwietnia 2014 r. odbyły się eliminacje okręgowe XXXVIII edycji Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych. W obu dziedzinach można zdobyć po 60 punktów.

Eliminacje okręgowe OWiUR były w tym roku rozgrywane w sześciu blokach: produkcja roślinna (14 uczestników), produkcja zwierzęca (16), mechanizacja rolnictwa (30), agrobiznes (15), żywienie człowieka i gospodarstwo domowe (51), architektura krajobrazu (14). W sumie 140 osób.

Komisja OWiUR składała się z pracowników UP w Lublinie. Prof. dr hab. Edward Pałys jest jej przewodniczącym, a dr hab. Jerzy Lechowski sekretarzem. W jury poszczególnych bloków uczestniczyły następujące osoby. Blok produkcji roślinnej: dr hab. Piotr Kraska – przewodniczący, dr Sylwia Andruszczak, dr Krzysztof Różyło. Blok produkcji zwierzęcej dr hab. Marek Babicz, prof. nadzw. UP – przewodniczący, dr Piotr Stanek. Blok mechanizacji rolnictwa: dr Andrzej Turski – przewodniczący, dr Stanisław Parafiniuk, dr Waldemar Lebiedowicz, dr Adam Węgrzyn. Blok agrobiznesu: dr August Oszczygieł – przewodniczący mgr inż. Grzegorz Wesołowski. Blok gospodarstwa domowego i żywienia człowieka: dr Marta Zalewska-Korona – przewodniczący, dr Agnieszka Malik, dr Ewa Jabłońska-Ryś, dr Monika Michalak-Majewska, dr Monika Sachadyn-Król, mgr Katarzyna Skrzypczak, mgr Justyna Libera. Blok architektura krajobrazu: przewodniczący dr Kamila Boguszewska – przewodniczący, mgr inż. arch. Marcin Iwanek, mgr inż. Anna Mirosław

Po przeprowadzonych testach i zadaniach praktycznych 23 uczestników zakwalifikowało się do finału centralnego OWiUR, który odbędzie się w dniach 6 i 7 czerwca br. w Nawojowej (woj. małopolskie). Laureaci eliminacji okręgowych otrzymali dyplomy, a pierwszych trzech laureatów w każdym bloku otrzymało nagrody rzeczowe. Marszałek województwa lubelskiego Krzysztof Hetman wyróżnił dyplomami zwycięzców w każdym bloku, które wręczyła mgr inż. Katarzyna Kremeś. Wszystkim laureatom upominki ufundował dr inż. Henryk Smolarz poseł do Sejmu RP. Nagrody też ufundował dyrektor Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dr Andrzej Bieńko, które mgr Janusz Baran wicedyrektor ARiMR wręczył trzem laureatom, którzy uzyskali największą liczbę punktów. Uroczystość otwarcia eliminacji okręgowych OWiUR swoją obecnością zaszczycił Adam Niwiński starosta łęczyński, a uroczystość zamknięcia wicestarosta Kazimierz Radko. Laureaci Finału Centralnego OWiUR mają możliwość podjęcia studiów na określonych kierunkach w wybranych uniwersytetach w Polsce.

W eliminacjach okręgowych OWiUR brali udział uczniowie z 33 szkół województw podkarpackiego i lubelskiego. Wśród uczestników były 54 kobiety i 86 mężczyzn. W punktacji szkół zwyciężył Zespół Szkół Rolniczych w Kijanach, który został uhonorowany Pucharem JM Rektora prof. Mariana Wesołowskiego. Drugie miejsce zajęły *ex aequo* Zespoły Szkół z Iwonicza i Rzemienia woj. podkarpackie. Zespół Szkół Rolniczych w Kijanach został też uhonorowany dyplomem JM Rektora za profesjonalną organizację XXXVIII eliminacji okręgowych OWiUR.

Ze swej strony dziękuję członkom Komisji z UP w Lublinie za konstruktywne uczestnictwo w jury. Dziękuję Panu dyrektorowi Janowi Trojakowi, kadrze nauczycielskiej i pozostałym pracownikom Zespołu Szkół Rolniczych w Kijanach za bardzo dobre i wzorowe zorganizowanie eliminacji okręgowych.

Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do przeprowadzenia kolejnej edycji OWiUR.

Edward Pałys

Życzenia z okazji Świąt Wielkanocnych na ręce JM Rektora UP w Lublinie nadesłali m.in:

Janusz Piechociński, wiceprez. Rady Ministrów, minister gospodarki; Marek Sawicki, minister rolnictwa i rozwoju wsi, Marceli Niezgoda, minister infrastruktury i rozwoju; Sławomir Sosnowski, wicemarsz. Sejmiku Woj. Lub.; Bożena Lisowska, radna Sejmiku Woj Lub.; Zenon Rodzik, starosta opolski; Henryk Matej, starosta zamojski; Mirosław Włodarczyk, burmistrz Kraśnika; Wojciech Wilk, wojewoda lubelski; Krzysztof Żuk, prezydent i Monika Lipińska zastępca prez. m. Lublina; Piotr Kowalczyk przew. Rady Miasta Lublina; Grzegorz Bierecki, senator RP oraz Robert Gmitruczuk, dyr. biura senatorskiego; Henryk Cioch, senator RP; Stanisław Gogacz, senator RP; posłowie na Sejm RP: Genowefa Tokarska, Mariusz Grad, Henryk Smolarz, Joanna Mucha, Cezary Kucharski, Magdalena Gąsior-Marek, Elżbieta Kruk; Jarosław Kalinowski, poseł do PE; Andrzej Kidyba, konsul hon. RFN; prof. Stanisław Michałowski, rektor UMCS; prof. Andrzej Drop, rektor UM w Lublinie; ks. prof. Antoni Dębiński, rektor KUL; prof. Grzegorz Skrzypczak, rektor UP w Poznaniu; prof. Roman Kołacz, rektor UP we Wrocławiu; prof. Tadeusz Trziszka, prorektor UP we Wrocławiu; prof. Tamara Zacharuk, rektor UPH w Siedlcach; prof. Antoni Gawron, rektor PWSZ w Sandomierzu; prof. Adam Szewczuk, dziekan Wydz. Przyrodniczo-Technol. UP we Wrocławiu; prof. Tadeusz Więckowski, rektor Polit. Wrocł.; prof. Wacław Wierzbiec, rektor PWSRE w Jarosławiu; prof. Grzegorz Przebinda, rektor PWSZ w Krośnie; prof. Mirosław Jarosz, rektor WSEiI w Lublinie; prof. Tadeusz Bohdal, rektor Polit. Koszalińskiej; ks. prof. Władysław Zuziak, rektor Uniw. Papieskiego w Krakowie; dr Sylwia Pelc, rektor WSI-E; prof. Grygorij Kryncкyj, prorektor Narodowego Leśno-Technicznego Uniwersytetu we Lwowie; prof. Józef Horabik, dyr. Inst. Agrofizyki PAN w Lublinie; prof. Tomasz Trojanowski, prezes Oddz. PAN w Lublinie; prof. Jerzy Zagórski, p.o. dyr. Inst. Med. Wsi; prof. Krzysztof Niemczuk, dyr. PIW-PIB w Puławach; zarząd oraz pracownicy Lubelskiego Parku Naukowo-Technol.; prof. Marian Truszczyński, PIW-PIB w Puławach; prof. Stanisław Krasowicz, IUNG-PIB w Puławach; zespół Uniw. Dziecięcego UNIKIDS; abp Stanisław Budzik, metropolita lub.; Abel, prawosł. abp lub. i chełm.; ks. dr Wojciech Pęcherzewski, prez. zarz. Fundacji KUL; Krzysztof Babisz, Lubelski Kurator Oświaty; prof. Elżbieta Starosławska, dyr. Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej; płk Dariusz Sobotka, dowódca Wielonarodowej Brygady; nadinsp. Dariusz Działo, komend. stoł. policji; insp. Michał Domaradzki, lub. komend. woj. policji; insp. Dariusz Szkodziński, komend. miejski policji w Lublinie; Andrzej Pogoda, prokurator apel. w Lublinie; dr Marian Przylepa, dyr. SPSK nr 4 w Lublinie; Anna Szymala, woj. kom. OHP; płk dypl. Piotr Chodzik, szef Wojewódzkiego Sztabu Wojsk. w Lublinie; Marian Starownik, prez. zarządu oddz. woj. Związku OSP RP; Piotr Waszak dyr. ZUS w Lublinie; Wiktor Szmulewicz, prezes KRIR; Stanisław Stepaniuk, dyr. MHR Oddz. w Zamościu; Krzysztof Markowski, dyr. Urz. Statyst. w Lublinie; Jan Kraczek, dyr. RDLP w Lublinie; Marzena Sendecka, dyr. BGŻ oddz. region. w Lublinie; Aleksandra Warmińska, dyr. Region. Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie; Ewa Rusinek-Goldiszewicz, dyr. SPA ZOZ w Lublinie; Miejskie Przedsięb. Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie; Megatem EC-Lublin; Zarząd Lub. Fund. Rozwoju; Poczta Polska; Dyrekcja i Pracownicy Muz. Lubelskiego; Mirosław Taras, prezes zarządu LPEC w Lublinie; Andrzej Romańczuk, dyr. ARR w Warszawie; Zespół Szkół w Niemcach; Akcja Kat. Archidiec. Lub.; ks. Jan Bielak, proboszcz parafii p.w. Trójcy Przenajświętszej; ks. Mieczysław Puzewicz, dyr. Radia eR; Zesp. Szkół Chem. i Przem. Spoż. w Lublinie; Prywatne Gimn. i Liceum im. Królowej Jadwigi w Lublinie; ARiMR Lubelski Oddz. Regionalny; Lub. Forum Pracodawców; Podlaski Ośr. Doradztwa Rolniczego w Szepietowie; Kancelaria Radców Prawnych Ćwik i Partnerzy; Firma Simple; Marian Wielosz; Andrzej Libik; Zygmunt Pyć; Alicja i Czesław Michałowscy; Teresa Wyłupek oraz studenci Nauk. Koła Florystów; M. Piotrowski. ■

Młody rolnik nagrodzony

Mariusz Zuń jest absolwentem (2011 r.) Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, ukończył technikę rolniczą i leśną na Wydziale Inżynierii Produkcji.

31 stycznia br. podczas Europejskiego Dnia Młodego Rolnika Polagra Premiery 2014 zorganizowanego w ramach Międzynarodowych Targów Mechanizacji Rolnictwa Polagra – Premiery w Poznaniu zajął II miejsce w ogólnopolskim konkursie Innowacyjny Młody Rolnik 2014.

Celem konkursu jest promocja wdrażania innowacyjnych rozwiązań do produkcji rolniczej oraz promocja wykorzystania środków wspólnotowych na poprawę ogólnych warunków gospodarowania w zakresie wzrostu dochodu rolniczego, poprawy jakości produkcji, poprawy higieny i bezpieczeństwa produkcji, poprawy ochrony środowiska oraz poprawy warunków utrzymania zwierząt. Udział w konkursie może wziąć osoba pełnoletnia, która nie ukończyła jeszcze 40. roku życia, prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkcyjną działalność rolniczą w gospodarstwie nieprzekraczającym 300 ha. Uczestnikiem konkursu może być osoba fizyczna, będąca obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Prawo zgłoszenia gospodarstwa do udziału w konkursie przysługuje beneficjentom działania „Inwestycje w gospodarstwach rolnych" realizowanego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004–2006" oraz beneficjentom działania „Modernizacja gospodarstw rolnych" realizowanego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.

Mariusz Zuń po ukończeniu studiów podjął pracę w rodzinnym gospodarstwie rolnym, które specjalizuje się w uprawie roli i chowie bydła mlecznego. Jak mówi, ukończenie studiów na UP w Lublinie, a szczególnie zajęcia z budowy silników spalinowych i inne przedmioty związane z budową maszyn wykorzystywanych w rolnictwie – co z resztą szczególnie go zawsze interesowało – bardzo mu w tej pracy pomaga. Był członkiem Koła Naukowego Eksploatacji Maszyn Rolniczych, co dało mu możliwość m.in. wyjazdu na Światowe Targi Techniki Rolniczej AGRITECHNICA do Hanoweru, gdzie zapoznał się z nowościami i aktualnymi trendami. Niektóre pomysły udało mu się zastosować w gospodarstwie. Pełną pulę unijnych dotacji wykorzystał na modernizację i na zakup maszyn rolniczych. W przyszłości, oprócz już prowadzonej działalności, planuje rozpocząć działalność pozarolniczą – prowadzić usługi dla rolnictwa.

AS

Nagrodzeni w konkursie Innowacyjny Młody Rolnik 2014. Drugi od prawej – Mariusz Zuń. Fot. Archiwum M. Zuń

Wiosna z Jaworem

Tradycyjnie wiosną Zespół Pieśni i Tańca „Jawor" zaprasza na swój koncert do Centrum Kongresowego, aby pokazać, jak „przetrwał zimę" i w jakiej formie wchodzi w nowy sezon koncertowy. Tym razem zaprezentowaliśmy się 8 kwietnia br.

Oprócz Jaworu na scenie wystąpiło Stowarzyszenie Bractwo Rycerskie Ziemi Lubelskiej. Zaprezentowali się dwukrotnie po ok. 15 minut zarówno w tańcach z epoki średniowiecza i XVII w., jak i w pojedynkach na topory, szable i miecze.

Był to kolejny koncert, do udziału w którym zaprosiliśmy innych wykonawców. Wcześniej były występy zespołów z Sardynii, Szwecji, USA czy zespołu „Warszawianka" z Uniwersytetu Warszawskiego, nie mówiąc już o lubelskich zespołach z Uniwersytetu Medycznego, UMCS czy Politechniki Lubelskiej. Wspólne koncerty stają się naszą specjalnością.

Koncert wiosenny odbył się na 3 tygodnie przed wyjazdem Jaworu do Francji i Luksemburga na koncerty z okazji wstąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Zbigniew Romanowicz
Fot. Jacek Piasecki

Dzień Otwarty

Wystawa prac studentów z kierunku architektura krajobrazu

Prezentacja sprzętu

Zwiedzanie inwestycji dofinansowanych ze środków unijnych, wykład o transferze nauki do biznesu, warsztaty popularnonaukowe, tematyczna wystawa i prezentacja prac studenckich – to wszystko odbyło się 9 maja br. na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie w ramach obchodów Dni Otwartych Funduszy Unijnych.

Na parterze Biblioteki Głównej – Regionalnego Ośrodka Rolniczej Informacji Naukowej – pod auspicjami kanclerza, dr. inż. Henryka Bichty, otwarto wystawę pt. „Inwestycje Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie realizowane z funduszy europejskich w latach 2005–2014". Na archiwalnych zdjęciach przedstawiających etapy budowy uczelnianych obiektów można było zobaczyć, jak zmieniał się Uniwersytet dzięki wykorzystaniu funduszy unijnych. W gablotach zaprezentowano m.in. nagrody, jakie przyznano uczelni za poszczególne inwestycje.

W ramach obchodów Dni Otwartych Funduszy Unijnych Biblioteka Główna UP zorganizowała blok tematyczny „Biblioteka przyjazna dzieciom". Wzięło w nich udział około stu uczniów wraz z opiekunami. Dzieci zwiedziły budynek biblioteki, obejrzały specjalnie stworzony kącik z wydawnictwami albumowymi poświęconymi zwierzętom, uczestniczyły w prezentacji multimedialnej pt. „Wymarłe gatunki zwierząt". Dużą atrakcją była możliwość samodzielnego tworzenia zakładek do książek w kształcie zwierzątek.

Dla studentów i mieszkańców Lublina i Lubelszczyzny w Bibliotece Głównej zorganizowano spotkanie z przedstawicielami grupy producentów rolnych i producentów wieprzowiny.

Zwiedzanie pracowni i laboratoriów

Funduszy Unijnych

Również w Bibliotece Głównej Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zorganizowało wystawę swoich publikacji, a chętnym umożliwiło zapoznanie się z pracą redakcji.

W Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowym Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej odbyły się prezentacje trzech jednostek: Wydziału Inżynierii Produkcji, Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu oraz Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych.

Prezentację na Wydziale Inżynierii Produkcji rozpoczął prof. dr. hab. Dobiesław Nazimek wykładem pt. „Fundusze europejskie szansą na transfer wyników badań do przemysłu". W swoim wystąpieniu przedstawił on przykład takiego transferu. Następnie odbyły się pokazy sprzętu wykorzystywanego na zajęciach zakupionego w ramach projektu, z którego zbudowano Centrum. Pracownicy katedr wyjaśniali przybyłym gościom możliwości zastosowania nowych urządzeń.

Na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu odbyły się warsztaty popularnonaukowe oraz wystawa prac studenckich wykonanych na kierunku architektura krajobrazu.

Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych zorganizowało prezentacje, wykłady i pokazy. W ten sposób przedstawiono też imponujące możliwości sprzętowe nowej siedziby Studium.

Swoją prezentację przygotowało również Centralne Laboratorium Agroekologiczne. Zorganizowane grupy oraz osoby indywidualne miały możliwość zwiedzania pracowni z nowoczesnym wyposażeniem oraz zapoznania się z badaniami prowadzonymi w Laboratorium.

A. Wasilak. Fot. Jacek Piasecki

Prezentacja Wydawnictwa UP. Od lewej: Ewelina Łukasiak i Anna Wypychowska

Atrakcje przygotowane dla dzieci przez pracowników Biblioteki Głównej

Dzieci zwiedzały budynek Biblioteki Głównej

Jak być w Polsce naukowcem i nie zwariować, czyli rzecz o Funduszach Unijnych

Dobiesław Nazimek

Myślę, że niewielu ludzi zadaje sobie pytanie, dlaczego naukowiec pracuje. Tymczasem odpowiedź na to pytanie jest niezbędna do zrozumienia, kompletnie niezrozumiałego dla przeciętnego człowieka, rozziewu między poczynaniami (zainteresowaniami) naukowców a szeroko pojętym biznesem. Czterdzieści lat temu prof. Marian Mazur wydał poczytną w kręgach nauki książkę pt. *Historia naturalna naukowca polskiego*. Czytając dzisiaj tę książkę naukowiec może z przerażeniem stwierdzić, że większość zawartych w niej tez jest po dziś dzień aktualna, a w szczególności te, które dotyczą finansowania nauki, uposażenia naukowców, a także niestety systemu kształcenia i oceny kadry naukowej. Niezmienne są też problemy pomiędzy badaniami a wdrożeniami przy praktycznie kompletnym braku „otoczenia", którego zadaniem w takich krajach jak USA czy Izrael jest przepływ wyników do przemysłu. Taki system „otoczenia" był budowany w tych krajach przez wiele lat, a sprzyjał temu anglosaski system kształcenia i awansu kadry naukowej. W Polsce od lat aktualny jest tzw. system niemiecki, który nie funkcjonuje już nawet w samych Niemczech.

Dlaczego naukowiec pracuje? To pytanie zadawałem swoim rozmówcom z tzw. biznesu wielokrotnie i zawsze otrzymywałem prostą odpowiedź – dla pieniędzy. Otóż nie jest to prawda lub przynajmniej nie cała prawda. Naukowiec, jak każdy człowiek miewa dom, rodzinę i dzieci. To przecież kosztuje, ale co powoduje, że zamiast zajmować się czymś dochodowym finansowo skupia się często na tym, co w ocenie otoczenia (ale nie jego kolegów z pracy) jest „filozofowaniem" lub zupełnie niezrozumiałym wręcz „niezdrowym" zainteresowaniem. Naukowiec pracuje dlatego, że jest ciekawy, taką specjalną ciekawością, którą charakteryzują się małe dzieci, które pytają „a dlaczego?", „co jest w środku?" itp. Ta dziecięca ciekawość świata jest siłą napędowa nauki, a to co z tych odpowiedzi wynika stanowi dla wspomnianego „otoczenia" świetną pożywkę dla tworzenia nowych i śmiałych rozwiązań technologicznych.

We wspomnianej wcześniej książce prof. Marian Mazur pyta: „jaki kraj może sobie pozwolić na zaniechanie badań? Odpowiedź brzmi prosto – „tylko bogaty kraj, bo sobie kupi wyniki badań, ale biednemu nikt ich nie sprzeda". Paradoks polega na tym, że właśnie bogate kraje dotują badania, bo wiedzą, że dzięki temu będą jeszcze bogatsze. No dobrze, ale co do tego wszystkiego mają Fundusze Europejskie?

Fundusze Europejskie to po prostu realne relatywnie duże pieniądze nie tylko na infrastrukturę badawczą, ale także na same badania i wdrożenie ich w otoczeniu przemysłowym lub rolniczym. Oczywiście istnieje szereg zastrzeżeń co do sposobu pozyskiwania funduszy, podziału itp., a przede wszystkim ogromnej biurokratyzacji zarówno na etapie ich tworzenia i oceny, jak i podziału na „podstawowe", a także „aplikacyjne". Tymczasem nie ma żadnych realnych możliwości pozyskania nowego technologicznego rozwiązania bez poprawnie funkcjonującej teorii, która wynika właśnie z badań podstawowych. Dla przeciętnego urzędnika wspomniany podział jest doskonały, bo on go rozumie. Problem polega na tym, że jest nieprawdziwy.

Jako młody adept nauki miałem do wypełnienia ankietę, w której miałem wpisać m.in. „wpisać % odkrycia...". Zdumiony (dla mnie odkrycie naukowe jest zero-jedynkowe, tj. albo jest, albo go nie ma, więc pytanie o % odkrycia był bezsensowny) poszedłem do swojego Profesora z pytaniem, co mam w tej rubryce wpisać. Profesor spod okularów spojrzał i powiedział „a wpisz 70%". Widząc mój wzrok wyjaśnił: „jak wpiszesz 80%, to przyjdą i sprawdzą, a jak wpiszesz 60%, to powiedzą, żeś nic nie robił". Ten sposób myślenia czasem można „wykryć" u niektórych urzędników zarządzających nauką i Funduszami Europejskimi. Jednak przy pewnym uporze, a także dobrze zdefiniowanych interdyscyplinarnych zespołach badawczych można osiągnąć sukces. Dobrze napisany projekt, trafny dobór partnerów naukowych, cierpliwość w oczekiwaniu na rozstrzygnięcie (jakieś 6 miesięcy, co może trochę więcej) i już...

Chciałem opisać sukces projektu realizowanego z funduszy Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka pt. „Proekologiczna utylizacja metanu z kopalń" nr UDA-POIG.01.03.01.24-072/08, w ramach którego powstała instalacja pilotażowa utleniająca metan z powietrza wentylacyjnego w kopalni Jas-Mos, wykazała w skali ćwierćtechnicznej prawidłowość założeń technologicznych.

Elementem najsilniej wpływającym, często w sposób decydujący, na ewolucję istniejących technologii, a także na kreowanie nowych bytów, są głównie ludzkie potrzeby. Przez cały wiek XIX oraz przez większość wieku XX, tylko one wyznaczały kierunki rozwoju. Dodatkowy wpływ miała moda, ekonomia procesu technologicznego – dążenie do minimalizacji kosztów produkcji, ekonomia odbiorcy, konieczność wymiany informacji czy zbrojenia. Natomiast nie istniały inne ograniczniki i regulatory ewolucji związane z ochroną środowiska, w którym technologie powstają, a tym samym środowiska w którym żyjemy. Początek lat 60. XX w. przyniósł znaczącą zmianę, wykreowaną przez naukowców ze Szwecji.

Już w następnym dziesięcioleciu wprowadzono w USA konwertory katalityczne spalin do silników typu Otto (silniki o zapłonie iskrowym), pod wpływem badań smogu fotochemicznego w Los Angeles. W tym czasie powstała koncepcja rozwoju cywilizacji nazwana „zrównoważonym rozwojem". Istotą pomysłu jest wpisanie do wszelkich działań związanych z rozwojem technologicznym (w tym również rolnictwem) zasady odpowiedzialności i dbałości o następne pokolenia, a więc

Mieszalnik gazów

rozwój takich kierunków nowych technologii, które są maksymalnie przyjazne dla środowiska przyrodniczego. W UE, a tym samym w Polsce, realizację tej zasady najprościej można zauważyć na przykładzie powstawania obszarów „Natura 2000", czy też konieczności stosowania konwertorów katalitycznych spalin w silnikach typu ZI (Otto). Realizacja zasady zrównoważonego rozwoju wymusza nie tylko odpowiednie kierunki i trendy w technologii, ale także powstanie uwarunkowań prawnych, które dzisiaj nazywamy prawem ochrony środowiska. Zasada obejmuje wszystkie czynniki związane ze środowiskiem przyrodniczym.

Efekt cieplarniany wydaje się najgroźniejszym problemem środowiskowym, któremu ludzkość w najbliższym czasie musi stawić czoła. Efekt cieplarniany (efekt szklarniany), jest to zjawisko wzrostu temperatury atmosfery spowodowane istnieniem w jej składzie tzw. gazów cieplarnianych (szklarnianych), które przepuszczają znaczną część promieniowania słonecznego (promieniowanie krótkofalowe) do powierzchni Ziemi, natomiast zmniejszając wypromieniowanie ciepła (promieniowanie długofalowe) przez powierzchnię Ziemi i dolne warstwy atmosfery.

Efekt cieplarniany istnieje w systemie klimatycznym w naturalnych warunkach, który przyczynia się do tego, że średnia temperatura najniższej warstwy atmosfery ziemskiej wynosi ok. 15°C. Bez atmosfery i gazów cieplarnianych temperatura wynosiłaby –18°C, uniemożliwiając tym samym życie na Ziemi. To naturalne, korzystne zjawisko zostało w minionym stuleciu dodatkowo wzmocnione przez działalność człowieka (antropogeniczny efekt cieplarniany), która powoduje niekorzystne globalne zmiany klimatu, zwiększa stężenie gazów oraz wprowadza nowe gazy, nieistniejące w sposób naturalny, np. freony. Główne składowe antropogeniczne wpływające na zmiany wielkości efektu cieplarnianego spowodowane są przede wszystkim rozwojem przemysłu i spalaniem paliw kopalnych (węgla i ropy naftowej), emisją metanu, którego głównym źródłem jest rolnictwo oraz składowiska opadów, wypalaniem lasów (wylesienie i pożary) oraz motoryzacją jako jednym z największych źródeł dwutlenku węgla. Gazy cieplarniane odpowiedzialne za efekt cieplarniany są lotnymi substancjami chemicznymi występującymi w atmosferze, których budowa fizykochemiczna pozwala na zatrzymanie i magazynowanie energii cieplnej oraz przekazywanie jej do powierzchni Ziemi w postaci promieniowania podczerwonego. Największy wpływ na powstanie efektu cieplarnianego ma CO_2, którego udział w efekcie cieplarnianym stanowi ok. 50% wszystkich gazów cieplarnianych. Mamy w zasadzie dwa antropogeniczne źródła emisji ditlenku węgla. Szacuje się, że emisja ditlenku węgla średnio na świecie osiąga poziom 75% (w Polsce ponad 85%) ze spalenia paliw kopalnych (w elektrowniach, ciepłowniach, w działalności przemysłowej i w paleniskach domowych), a przyczyną ponad 20% emisji (w Polsce ok. 6%) jest transport drogowy.

Bardzo poważnym problemem jest także wpływ emisji metanu z pokładów węgla kamiennego kopalń na efekt cieplarniany. Metan tworzy się w przyrodzie w wyniku beztlenowego rozkładu szczątków organicznych:

- jest składnikiem gazu ziemnego,
- występuje z ropą naftową,
- w złożach węgla kamiennego.

W kopalniach metan, towarzyszący eksploatacji kopaliny podstawowej – węgla kamiennego, nieujęty przez odmetanowanie, w większej części wydziela się do powietrza wentylacyjnego, tworząc mieszaniny metanowo-powietrzne o różnym stężeniu metanu i jest odprowadzany do atmosfery.

Od zarania górnictwa wybuchy metanu były i są przyczyną katastrof, w których śmierć poniosło wielu górników. Jednakże w ostatnich latach metan z pokładów węgla wykorzystywany jest jako paliwo dla różnorodnych instalacji energetycznych.

Utylizacja metanu z pokładów węgla jest bardzo ważne z następujących przyczyn:

gospodarczych, co znalazło odzwierciedlenie w Prawie geologicznym i górniczym zaliczającym metan z pokładów węgla (MPW) do kopalin podstawowych; ekologicznych, gdyż emisja m.in. metanu do atmosfery przyczynia się do powstawania efektu cieplarnianego, co znalazło odzwierciedlenie w Protokole z Kioto.

W polskich kopalniach węgla kamiennego od wielu lat obserwujemy stopniowy rozwój odmetanowania podziemnego i gospodarczego wykorzystania ujętego metanu w instalacjach ciepłowniczo-energetycznych. Jednakże nie tylko w polskim, ale światowym dużym problemem jest utylizacja i gospodarcze wykorzystanie metanu z powietrza wentylacyjnego kopalń.

Od roku 2001 metanowość bezwzględna w polskich kopalniach węgla kamiennego systematycznie wzrasta mimo zmniejszenia wydobycia węgla. W 2011 r. wynosiła 828,8 mln m^3 CH_4. Podziemne odmetanowanie ujmowało ok. 250,2 mln m^3 CH_4, a z powietrzem wentylacyjnym z kopalń było odprowadzane do atmosfery 662,5 mln m^3 CH_4. Stan taki powoduje, że corocznie do atmosfery z kopalń jest emitowany metan, którego ilość odpowiada 12 495 000 Mg ditlenku węgla. Z danych zawartych w szeregu prac wynika, że roczne zasoby metanu w powietrzu wentylacyjnym kopalń węgla kamiennego w roku 2011 wynosiły ok. 662,5 mln m^3 i z roku na rok zwiększają się.

Oczywiście na świecie prowadzone są prace badawczo-rozwojowe, których celem jest stworzenie opłacalnych technologii utylizacji metanu z powietrza wentylacyjnego kopalń węgla kamiennego.

Wśród najbardziej dopracowanych technologii można wyróżnić:

- cieplny reaktor przepływowo-rewersyjny TFRR (VOCSIDIZER),
- katalityczny reaktor przepływowo-rewersyjny CERR,
- adsorpcyjne koncentratory metanu,
- turbiny z katalitycznym spalaniem CCGT,
- mikroturbiny gazowe na paliwo o niskiej koncentracji,
- mikroturbiny gazowe na paliwo o niskiej koncentracji ze spalaniem katalitycznym.

Po raz pierwszy na skalę przemysłową cieplny reaktor rewersyjny Vocsidizer, który został zademonstrowany w 1994 r. w kopalni węgla Thorseby należącej do British Coal w Wielkiej Brytanii, gdzie pracował, wykorzystując 8 000 m^3/h gazu zawierającego 0,3–0,6% metanu.

Konsorcjum jednak nie chciało powielać znanych rozwiązań. Przeprowadzono badania kinetyczne procesu w specjalnym reaktorze klasy CSTR (reaktor bezgradientowy), dzięki czemu pozyskano równanie kinetyczne dla dedykowanych dla tego procesu katalizatorach palladowych, a także przeprowadzono ich badania fizykochemiczne. Dzięki tym badaniom określono podstawowy mechanizm procesu. Tym samym pozyskano podstawę do zaprojektowania unikalnego przepływowego reaktora do utleniania metanu z powietrza wentylacyjnego kopalń, co zaowocowało jego zbudowaniem no i oczywiście całego systemu odzysku energii cieplnej. Instalacja pracowała przez 90 dni przy VI szybie kopalni Jas-Mos w trybie 24/24 godziny do momentu kiedy... były pieniądze w projekcie. No fajnie wyszło i co dalej? Jak na razie to tak na koniec list gratulacyjny od premiera Piechocińskiego do Rektora AGH. List jest adresowany do Rektora AGH, jako że to AGH było leaderem projektu, ale satysfakcja jest dla wszystkich uczestników projektu, tym bardziej, że dwoje z nich to prawnicy naszego Uniwersytetu. W liście czytamy [...] Na ręce Waszej Magnificencji składam gratulacje uczestnikom Projektu za opracowanie unikatowej na świecie technologii pozwalającej na utylizację oraz wykorzystanie energetyczne paliwa niskometanowego, emitowanego przez kopalnie do atmosfery [...].

Zupełnie niedawno leader zespołu prof. Stanisław Nawrat z AGH dostał takie oto pismo od NCBIR. Tu między innymi czytamy [....] Z przyjemnością chciałbym poinformować, że jednym z zakwalifikowanych projektów jest projekt „Proekologiczna technologia utylizacji metanu z kopalń" realizowany przez AGH w Krakowie. Oznacza to, że będą mogli państwo skorzystać z kompleksowego wsparcia doradczego [...]. Jednym słowem NCBIR zakwalifikował i zadeklarował daleko idącą pomoc w procesie wdrażania technologii do przemysłu.

Czy będzie szansa wdrożenia w Polsce tej unikalnej technologii? No cóż, na to pytanie może być, ale nie musi, odpowiedź twierdząca. Jak mawiają wyznawcy Konfucjusza „prawda jest córką czasu".

Reasumując, przy wszystkich dolegliwościach biurokratycznych, arcypowolnego tempa oceny projektów, czasami łatwiejszej drogi do aplikacji na nowe ciasteczka niż nowych technologii kreujących miejsca pracy, to Fundusze Europejskie są jedyną realną szansą na postęp i aplikacje w badaniach. Jak na razie innej drogi nie ma. ■

Wykorzystanie wiatrakowca do ochrony biologicznej kukurydzy

Naukowcy z Wydziału Inżynierii Produkcji Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w ramach podpisanego porozumienia o współpracy z firmami Aviation Artur Trenak oraz Air Agro Sp. z o.o. badają możliwości optymalnego wykorzystania wiatrakowców (ultralekkich statków powietrznych) do ochrony biologicznej i chemicznej roślin.

Porozumienie, podpisane 28 listopada 2013, pomiędzy uczelnią i firmami zakłada współpracę w obszarach: dydaktyki (staży i praktyki studenckie, udzielanie wsparcia studentom w prowadzeniu przez nich wspólnych programów badawczych lub realizacji pracy dyplomowej); wspólnego prowadzenia i wdrażania prac badawczo-rozwojowych (w tym umożliwianie korzystania z zaplecza technicznego i laboratoryjnego każdej ze stron i wymiana rezultatów badań o uzgodnionej tematyce); zleceń na przeprowadzenie badań, a także organizowania wspólnych seminariów, konferencji oraz przygotowywania wniosków o wspólną realizację projektów naukowo-badawczych finansowanych ze środków będących w dyspozycji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz funduszy europejskich.

Jednym z najgroźniejszych szkodników kukurydzy jest omacnica prosowianka (*Ostrinia nubilalis Hbn*), która żeruje na wszystkich organach naziemnych kukurydzy. Szkody, które wyrządza omacnica prosowianka to osłabienie roślin przez uszkodzenia wiązek przewodzących, wyłamywanie roślin, obniżenia jakości nasion. Nie mniej groźna szkodliwość wtórna to porażenie nasion chorobami grzybowymi, a następnie zanieczyszczenie ich mykotoksynami.

Zasięg terytorialnego występowania tego szkodnika stale się powiększa, a omacnica potrafi uszkodzić lokalnie nawet ponad 90% roślin. Jedną z metod zwalczania omacnicy prosowianki jest metoda biologiczna polegająca na introdukcji kruszynka (*Trichogrammy sp.*), który jest parazytoidem jaj. Niszczy on jaja omacnicy prosowianki i wielu innych szkodliwych gatunków motyli.

Biologiczny preparat o nazwie TrichoLet® [Biocont Laboratory] zawierający błonkówkę *Trichogramma evenenscens* można aplikować agrolotniczo. Dzięki współpracy firm RAPS, Aviation Artur Trendak, Air Agro, Biocont Polska i Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie wykorzystano wiatrakowiec do introdukcji kruszynka. Wspólnie z tymi firmami przedstawiono wyniki tej współpracy na VI International Scientific Symposium „Farm Machinery and Processes Management in Sustainable Agriculture" Lublin, Poland, 2013 w referacie: Biological crop protection using autogyro-mounted spraying systems (proceedings str. 54–56).

Wiatrakowiec produkowany przez Aviation Artur Trendak jest ultralekkim statkiem powietrznym wyposażonym w wirnik nośny i śmigło pchające. Wirnik nośny nie jest napędzany silnikiem, ale porusza się dzięki zjawisku autorotacji, czyli wykorzystaniu ruchu postępowego wiatrakowca wymuszonego przez śmigło pchające. Ruchowi postępowemu wiatrakowca towarzyszy ruch powietrza, które jest skierowane na wirnik nośny.

Start i lądowanie wiatrakowca wymaga bardzo krótkiej drogi i jest możliwe na trawiastych przestrzeniach. Równie ważnym atutem wiatrakowca jest duża – w stosunku do ciągnika – prędkość (100 km/h), zwrotność i bezpieczeństwo lotu.

Wiatrakowiec wyposażono w aplikatury, które zamocowano na końcach belek. W aplikatorach znajdowały się larwy kruszynka w pasożytowanych jajach motyli wraz z nośnikiem.

Ze względu na wielkoobszarowe uprawy kukurydzy zastosowanie wiatrakowca jest uzasadnione i nie stwarza tak wygórowanych wymagań co do lądowiska i techniki lotu jak samolot czy śmigłowiec, a zabieg można wykonać precyzyjnie i szybko na mniejszych powierzchniach. Ma to specjalne znaczenie z uwagi na krótki okres nalotu omacnicy i konieczność szybkiej interwencji w trakcie jego trwania.

Poza tym wiatrakowiec ma wielokrotnie większą wydajnością niż opryskiwacze naziemne.

W 2013 r. wykonano tą metodą zabiegi ochrony w pięciu gospodarstwach województw dolnośląskiego i opolskiego, uzyskując skuteczność ochrony od 64% do 83%.

Małgorzata Bzowska-Bakalarz
Katedra Maszynoznawstwa Rolniczego UP

Wiatrakowiec w wersji agro do introdukcji kruszynka (aplikatory na końcach belek)

Chamo – nowy interfejs

Biblioteka Główna UP uruchamia nowy interfejs katalogu o nazwie Chamo. Oprogramowanie różni się od dotychczasowego nie tylko wyglądem, ale też nowymi funkcjami. Chamo jest dostępne w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej. Początkowo będzie działać równolegle z obecnym interfejsem katalogu Biblioteki UP, a w niedalekiej przyszłości go zastąpi. Adres katalogu to: http://katalog.up.lublin.pl.

Chamo jest zbliżone do nowoczesnych interaktywnych wyszukiwarek i portali internetowych. Charakteryzuje go intuicyjna obsługa oraz przejrzystość.

Z myślą o poszczególnych grupach czytelników stworzyliśmy trzy widoki możliwe do wyboru w prawym górnym rogu ekranu. Widok Biblioteka prezentuje całość księgozbioru, widok Czytelnia pozwoli użytkownikowi Czytelni zapoznać się ze zbiorami tam zlokalizowanymi, a dla studentów stworzony jest widok pokazujący zawartość księgozbioru studenckiego. Po wejściu do katalogu wyświetla się fragment bazy, który zawiera tytuły ostatnio wprowadzonych publikacji. Można w ten sposób wychwycić nowości w Bibliotece.

Użytkownicy mogą korzystać z dotychczasowych funkcji katalogu, takich jak: wyszukiwanie, zamawianie, prolongowanie. Została też włączona funkcja rezerwowania wypożyczonych przez innych czytelników książek. Rezerwację można złożyć po zalogowaniu się na konto czytelnika, klikając na przycisk Rezerwuj na ekranie egzemplarzy.

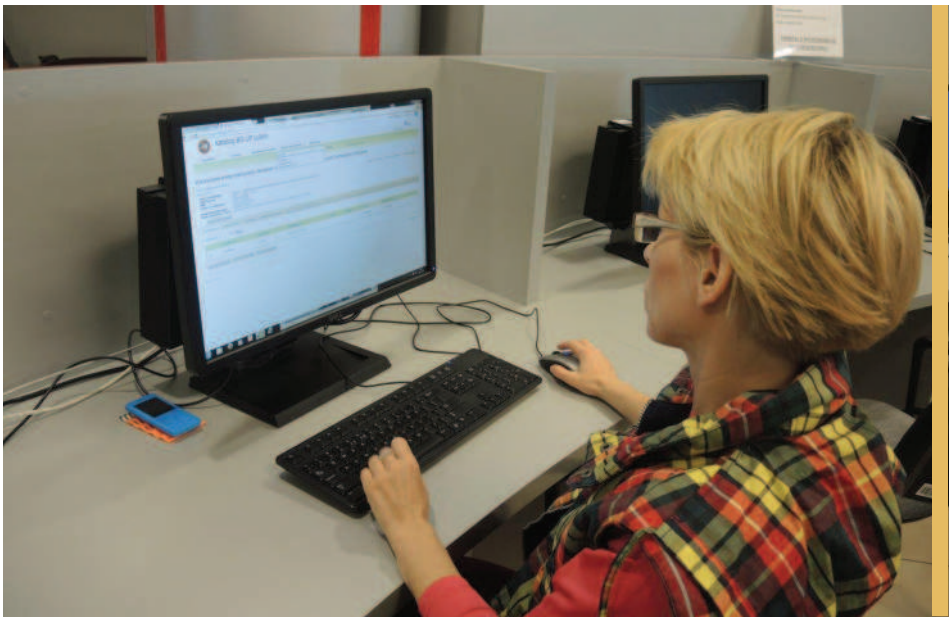

Wyszukiwanie w Chamo jest bardzo proste. Można wpisać interesujące nas hasło lub jego fragment, maskując pozostałą część za pomocą gwiazdki „*”. Wyniki sortowane są wg trafności. Jako pierwsze wyświetlane są rekordy, w których dane słowo kluczowe występuje w polach takich jak: tytuł, autor, temat, a następnie w pozostałych polach opisu. Sortowanie można zmienić, wybierając odpowiednie z rozwijanej listy.

Po lewej stronie ekranu znajdują się fasety, pozwalające na zawężanie wyników wyszukiwania. Poniżej okna przeznaczonego do wyszukiwania prostego znajduje się link do wyszukiwania zaawansowanego, gdzie oprócz wielu możliwości sprecyzowania wyszukiwania można użyć filtrów, aby dodatkowo zawęzić wynik wyszukiwania. W menu głównym znajduje się zakładka WYSZUKIWANIE W HASŁACH, pozwalające wyszukiwać poprzez autora, tytuł, tytuł czasopisma czy hasło przedmiotowe.

Nowe funkcje Chamo umożliwiają: samodzielną aktualizację danych czytelnika jak adres e-mail, nr telefonu; zgłoszenie zgubienia karty, zmianę hasła; anulowanie rezerwacji ze swojego konta; otrzymywanie wiadomości od bibliotekarza bezpośrednio na Konto Czytelnika; zawężanie wyników wyszukiwania za pomocą faset; szybkie dotarcie do aplikacji System Zarządzania Normami oraz do Listy czasopism A-Z; personalizację swoich wyszukiwań dzięki opcji zapisz moje wyszukiwanie (dostępnej po zalogowaniu); gromadzenie wyników wyszukiwania w schowku, wysyłanie ich drogą e-mailową lub zapisywanie do pliku; tworzenie i zapisywanie zestawień wyszukanych publikacji oraz eksportowanie ich drogą e-mailową lub do pliku; śledzenie historii wyszukiwań, modyfikację użytych kryteriów w celu ponownego wyszukiwania;

Pomoc do każdego ekranu jest dostępna pod znakiem „?” w prawym górnym rogu.

WAŻNE! Osoby, chcące zamówić materiały do Czytelni muszą posiadać ważną Kartę Biblioteczną lub legitymację studencką. Dla osób spoza uczelni przygotowaliśmy specjalne konto, do którego można się zalogować, wpisując jako login czytelnia i jako hasło czytelnia.

Zachęcamy do korzystania z nowego interfejsu katalogu Biblioteki Głównej.

Tekst i fot. Anna Drozd-Małaj
Biblioteka Główna UP w Lublinie

Pasja i realizm

Taki tytuł nosiła wystawa malarstwa Bożeny Przywary, której wernisaż odbył się 8 maja br. w Klubie Wojskowym Batalionu Dowodzenia Wielonarodowej Brygady przy ul. Żwirki i Wigury w Lublinie. Prace można było oglądać do 3 czerwca.

Autorka jest pracownikiem administracyjnym Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu UP. Malarstwem pasjonuje się od dziecka. Maluje techniką olejną z przewagą impastu. Tematem jej prac są pejzaże, kwiaty, niekiedy martwa natura oraz abstrakcje.

Należy do Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych oraz Klubu Plastyka przy Klubie Wojskowym BDWB, którego jest przewodniczącą.

Ma na swoim koncie wystawy zbiorowe oraz indywidulane w poszczególnych filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego oraz w Domach Kultury.

– Była to moja czwarta indywidualna wystawa poprzedzona prezentacją – mówi Bożena Przywara. – Dwa lata temu malowałam portrety lecz teraz mam silniejszą wolę malować pejzaże i kwiaty. Obecna wystawa od poprzednich różni się wysublimowaną techniką. Wieloletnie doświadczenie sprawia, iż obrazy malowane w ostatnim czasie uzyskują właściwe światło i cień oraz zachowują pożądaną przestrzeń i głębię. Traktuję to jako osobisty sukces wypracowany własnym stylem. Pomaga mi w tym prowadzenie spotkań w Klubie Plastyka. Organizuję bowiem tematyczne spotkania z profesjonalnymi artystami, którzy przekazują nam swoją wiedzę. Działając w Klubie, organizuję wycieczki turystyczne po zakątkach Lublina oraz wyjazdy plenerowe po Lubelszczyźnie, motywując klubowiczów do wspólnych wystaw zbiorowych. Moja pasja jest tak silna, iż cały czas dążę do tworzenia czegoś nowego i doskonalszego. Od niedawna wchodzę w tematy architektury, rysując je ołówkiem i węglem w nadziei przeniesienia ich na płótno. Każdy obraz jest moim kolejnym doświadczeniem i próbą nowych wyzwań. Pokładany wysiłek twórczy daje mi ogromną satysfakcję – tworzę styl w oparciu o własne pojmowanie świata. Pragnę nieustannie pogłębiać swój artyzm dzieląc się osiągnięciami z innymi twórcami oraz miłośnikami dzieł sztuki.

MJ

Otwarcie wystawy. Fot. Artur Przywara

Od lewej: Andrzej Sałata, Bożena Przywara, Maria Sałata, Krystyna Pudelska. Fot. Joanna Galant

Od lewej: Robert Kasperczuk, dwca Batalionu Dowodzenia Wielonarodowej Brygady i Andrzej Ptasiński, szef Klubu Wojskowego BDWB. Fot. Joanna Galant

Europa świętuje

15 maja br. po raz siódmy Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych zorganizowało Dzień Języków na UP w Lublinie.

Spotkanie poprowadziła mgr Grażyna Roguska, kierownik SPNJO. Rozpoczęło się od utworzenia w języku niemieckim jednego bardzo długiego wyrazu. Z jednego podstawowego słowa i doczepieniu do niego kolejnych kawałków słów utworzyło się połączenie wyrazowe, które następnie studenci w ramach konkursu czytali na czas.

Okazuje się, że łacina na naszym Uniwersytecie nie jest językiem martwym. Studenci pierwszego roku Wydziału Weterynarii przygotowali pod okiem mgr Adrianny Bolibok, lektora języka łacińskiego, scenkę „W starożytnym Rzymie". Sami napisali scenariusz, przygotowali kostiumy, rekwizyty i wcielili się w role aktorów. Całość tłumaczył słuchaczom narrator. Z pasją, zaangażowaniem i poczuciem humoru zaprezentowali ucztę rzymską po studencku, czym szczerze ubawili publiczność.

– W tym roku obchodzimy 450. rocznicę urodzin Szekspira – mówi Grażyna Roguska. – Chcieliśmy przemycić trochę kultury i humanizmu na uczelnię przyrodniczą. Z tej okazji wystąpił Teatr Panopticum z fragmentami przedstawienia „Urodziny Szekspira" w reżyserii Mieczysława Wojtasa. Z roku na rok coraz więcej młodzieży angażuje się w organizację imprezy oraz zawsze zgłasza się wielu chętnych do udziału w konkursach.

Ponadto można było zobaczyć krótkie filmiki przedstawiające sceny zabaw różnych narodowości. Wziąć udział w konkursach z języka rosyjskiego, angielskiego, francuskiego oraz niemieckiego.

Jak co roku można było skosztować potraw z różnych krajów Europy. Kuchnia brytyjska serwowała: owsiankę, tosty z marmoladą, krakersy z serem pleśniowym, rybę z frytkami i szarlotkę. Kuchnia niemiecka: sałatkę bawarską, kiełbaski z sosem curry, plastry salami zawijane z warzywami, minirolmopsy i sernik. Kuchnia francuska: zupę cebulową, sery pleśniowe z winogronami i warzywami, roladki naleśnikowe z łososiem i duszonymi grzybami, świderki z ciasta francuskiego z suszoną polędwicą, ciasto z gruszkami i migdałami oraz czekoladową pianką. Kuchnia rosyjska: soliankę, bliny ze śledziem, chleb ze smalcem, ogórki kiszone i ciasto jabłkowe z bezą. Sponsorzy zafundowali ciekawe nagrody: książki i materiały do nauki, informatory promujące poszczególne państwa oraz m.in. pendraiwy i długopisy. Wśród fundatorów znaleźli się: Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Ambasada Niemiec, Szwajcarii, Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa, Wydawnictwa: Macmilla, Pearson, Oxford, Nowa Era, Polanglo, Bookland oraz Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży i DAAD.

MJ

Fot. Jacek Piasecki

Urodziny Szekspira

W starożytnym Rzymie

Poczęstunek w europejskiej kuchni

Chmiel i jagnięcina

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie 24 kwietnia br. odbyła się konferencja pt. „Chmiel i jagnięcina promocją Lubelszczyzny". Organizatorami były dwie jednostki naszej uczelni: Katedra Biotechnologii, Żywienia Człowieka i Towaroznawstwa Żywności z Wydz. Nauk o Żywności i Biotechnologii oraz Kat. Hodowli Małych Przeżuwaczy i Doradztwa Rolniczego Wydz. Biologii i Hodowli Zwierząt, a ponadto Departament Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie. Honorowy patronat nad Konferencją objęli JM Rektor prof. dr hab. dr h.c. Marian Wesołowski oraz marszałek woj. lubelskiego Krzysztof Hetman.

Tematyka konferencji wpisuje się w problematykę badawczą obu jednostek uczelni, a jednocześnie stanowi element działań promocyjnych woj. lubelskiego realizowanych przez Dep. Promocji i Turystyki UM w cyklu „Smakujcie Lubelskie. Kupujcie Lubelskie". Celem omawianego przedsięwzięcia było upowszechnienie wiedzy z zakresu prozdrowotnych właściwości chmielu i jego nowych przetworów (szparagi chmielowe, napój kombucha, piwo ekologiczne) oraz jagnięciny wyprodukowanych w regionie lubelskim.

Spotkanie skierowane było przede wszystkim do mieszkańców Lubelszczyzny oraz restauratorów, przedstawicieli branży turystycznej i hotelarskiej. Podczas konferencji zaprezentowane były również produkty, które są certyfikowane Marką Regionalną „Lubelskie",m.in.: Cisowianka, Spółdzielnia Mleczarska Bieluch oraz Browar Jagiełło.

Otwarcia konferencji dokonał prorektor UP w Lublinie prof. dr hab. Stanisław Baran, a w imieniu marszałka Piotr Franaszek, dyr. Dep. Promocji i Turystyki UM.

W imieniu władz obu wydziałów głos zabrał dziekan WBiHZ prof. dr hab. Eugeniusz R. Grela.

W części referatowej wygłoszono następujące wykłady: „Lubelski chmiel ekologiczny" – prof. dr hab. E. Solarska; „Jagnięcina z Lubelszczyzny" – prof. dr hab. T.M. Gruszecki; „Dobre przykłady znanych marek z lubelskiego budowanych w oparciu o smak i pochodzenie produktów" – przedstawiciele firm: Cisowianka, S.M. Bieluch, Browar Jagiełło; „Napój kombucha – znaczenie dla zdrowia i smaku produktów przez wykorzystanie ekologicznych surowców i przetwórstwa" – prof. dr hab. E. Solarska; „Potrawy tradycyjne i lokalne" – mgr K. Kotarski.

Następnie dyr. Franaszek poprowadził panel dyskusyjny, do którego zaproszeni zostali: Hanna Szymanderska – autorka kilkudziesięciu książek o kuchni polskiej, Agnieszka Kręglicka – warszawska restauratorka, propagatorka produktów lokalnych, publicystka kulinarna, Jadwiga Tatara – ekspert w zakresie potraw i produktów tradycyjnych, Jarosław Uściński – prezes Ogólnopol. Stow. Szefów Kuchni i Cukierni, a jednocześnie szef kuchni i właściciel restauracji Moonsfera w Warszawie oraz prof. E. Solarska i prof. T. M. Gruszecki. W trakcie bardzo interesujących dyskusji zastanawiano się nad przyszłością produktów ekologicznych w kontekście promocji regionów i turystyki kulinarne, zwracając uwagę na potencjał, ograniczenia, potrzeby i cele w odniesieniu do woj. lubelskiego.

W dalszej części Konferencji odbyły się warsztaty kulinarne, podczas których przedstawiono m.in. pokaz przyrządzania produktów regionalnych, tj. lubelskie szparagi chmielowe, jagnięcina z Lubelszczyzny z wykorzystaniem metody Sous-vide Firma Multivac oraz warsztaty kulinarne dla dziennikarzy, szefów kuchni, blogerów kulinarnych z wykorzystaniem produktów: szparagi chmielowe, jagnięcina lubelska, warzywa ekologiczne, produkty mleczarskie SM Bieluch.

Lubelski chmiel

Tematyka wykładu wygłoszonego przez prof. Ewę Solarską dotyczyła możliwości wykorzystania chmielu ekologicznego. Chmiel wykorzystywany jest głównie w przemysłach piwowarskim i farmaceutycznym. Roślina ta ma działanie uspokajające, hamujące nadmierną pobudliwość, a dzięki zawartości polifenoli chroni przed chorobami chronicznymi, takimi jak nowotwory, cukrzyca, choroby serca i inne. Większość polifenoli chmielu to flawanole typu tanin. Kilka polifenoli jest unikalnych tzn. występuje prawie wyłącznie w chmielu. Potwierdzone prozdrowotne działanie na organizm człowieka związków zawartych w chmielu, klasyfikuje je jako pożądane w diecie bioaktywne składniki żywności. Dlatego ostatnio chmiel wykorzystywany jest do produkcji nutraceutyków oraz żywności i napojów funkcjonalnych. Aby piwo oraz środki farmaceutyczne i żywnościowe z udziałem chmielu miały wysoką wartość prozdrowotną, powinny być wytwarzane z produktów pozbawionych syntetycznych dodatków i pozostałości pestycydów, tj. ekologicznych oraz pochodzących z poprawnie prowadzonej produkcji integrowanej.

Przemysł piwowarski wykorzystuje przede wszystkim zalety smakowe oraz zapachowe żywic i olejków chmielowych. Niewiele uwagi po-

Otwarcie konferencji. Przemawia prof. Stanisław Baran

Panel dyskusyjny

święca się właściwościom prozdrowotnym tych substancji, a są one różnorodne. Piwo zawiera m.in. witaminy z grupy B, przyswajalny krzem, błonnik oraz aminokwasy i białka. Piwo dzięki właściwościom zawartego w nim chmielu zapobiega powstawaniu kamieni żółciowych i nerkowych, stosowane jest również w profilaktyce chorób serca. Piwo zawiera substancje zapobiegające marskości wątroby. Zaleca się picie piwa pacjentom cierpiącym na niedomagania gastryczne. Wykazano też, że piwo może być stosowane w żywieniu chorych na nerki.

W medycynie ludowej chmiel wykorzystuje się jako środek przeciwgorączkowy i przeciwzapalny, w leczeniu kaszlu i przeziębienia, w dolegliwościach żołądkowo-jelitowych i przy leczeniu ran, jako środek przeciw dolegliwościom menstruacyjnym oraz uspokajający stosowany w zaburzeniach snu. Obecnie wiele zastosowań chmielu znanych z medycyny ludowej zostało poparte dowodami naukowymi. W chmielu zidentyfikowano ponad 1000 różnych związków chemicznych. Wiele z nich to efektywne substancje o działaniu leczniczym. Szyszki chmielowe zawierają kwasy goryczkowe, które obejmują α-kwasy (humulony) i β-kwasy (lupulony). Drugą ważną grupą drugorzędowych metabolitów szyszek chmielu są polifenole, obejmujące wiele prenylowych chalkonów, takich jak ksantohumol (X) i desmetyloksantohumol (DMX), które są prekursorami dla izomerycznych flawanonów, odpowiednio: izoksantohumolu (IX) i 8-prenylonaryngeniny (8-PN). Szyszki zawierają również glikozydy flawonolowe (rutynę, kemferol, kwercetynę, kwercytrynę) i katechiny (galusan katechiny, galusan epikatechiny). W skład olejku eterycznego chmielu wchodzi wiele lotnych składników, w tym monoterpeny takich jak myrcen oraz seskwiterpeny tj. β-kariofilen, farnezen, humulon, które razem stanowią 57–82% całej zawartości olejków. Badania skoncentrowane na testowaniu ksantohumolu, α, β-kwasów i 8-prenylonaryngeniny wykazały działanie przeciwbakteryjne, antyoksydacyjne, antykolagenazowe, estrogenne, chemoprewencyjne, przeciwzapalne, przeciwwrzodowe, apoptotyczne, antyproliferacyjne wobec różnych linii komórek rakowych, obniżające też poziom złego cholesterolu oraz przeciwwrzodowe tych związków. Ksantohumol należy do najsilniejszych antyoksydantów. Wartość SOAC (Singlet Oxygen Absorbance Capacity) określająca zdolność wygaszania tlenu singletowego jest ponad siedmiokrotnie większa niż polifenonu 60 oraz wartość ORAC (Oxygen Radical Absorbance Capacity) czyli zdolność pochłaniania wolnych rodników tlenowych jest taka sama jak polifenonu 60.

Chmiel wykorzystywany jest także w kuchni. Już w starożytności jedzono młode pędy chmielu z solą, octem i olejem. Rzymianie, a także Słowianie w czasach wczesnopiastowskich jadali go jako warzywo. Zebrane wiosną młode pędy spożywano na surowo lub gotowano jak szparagi. W dzisiejszej kuchni wykorzystywany jest głównie jako składnik sałatek i zup (młode pędy chmielu) oraz jako osobne danie podawane jak szparagi. W Belgii i Francji chmiel to jedna z najszybciej pojawiających się nowalijek na rynkach warzywnych, tj. w lutym i marcu, kiedy to młodziutkie pędy wydobywa się z zamarzniętej często jeszcze ziemi.

Jagnięcina z Lubelszczyzny

W wykładzie wygłoszonym przez prof. T.M. Gruszeckiego omówione zostały składniki mięsa jagnięcego, które sprawiają, że jest to produkt szalenie atrakcyjny ze względu na walory odżywcze, a jednocześnie bardzo wysoko oceniany pod względem smakowitości.

Wbrew obiegowej opinii, jagnięcina to mięso niskokaloryczne z dużą zawartością białka i małą ilością tłuszczu, który pozostając na powierzchni mięsa nie przerasta do jego wnętrza, przy czym mięso pozostaje kruche i soczyste. Podczas wykładu zwrócona została uwaga na niezwykle ważny składniki żywności, jakim są wielonienasycone kwasy tłuszczowe (PUFA), których bogatym źródłem jest właśnie jagnięcina. Lekarze i dietetycy od wielu lat zwracają uwagę, że zwiększenie w diecie wspomnianych składników zmniejsza ryzyko występowania chorób dietozależnych, w tym chorób sercowo-naczyniowych. Wśród PUFA szczególne miejsce zajmuje sprzężony kwas linolowy oznaczony w skrócie CLA lub SKL. Składnik ten zapobiega otyłości, miażdżycy, nowotworom oraz stymuluje układ odpornościowy. Jego największą skarbnicą wśród dostępnych na rynku mięs jest właśnie jagnięcina, zdecydowanie górując nad innymi gatunkami. Związane jest to z działaniem w żwaczu (część żołądka) specyficznych dla przeżuwaczy bakterii, które m.in. odpowiedzialne są za tworzenie tego związku.

Oprócz „zbawiennych" dla diety nienasyconych kwasów tłuszczowych, jagnięcina zawiera wiele innych związków, które powinny być składnikiem naszego pożywienia. Jednym z nich są aminokwasy egzogenne, których organizm człowieka nie potrafi syntetyzować, muszą więc być dostarczone z pokarmem. Aminokwasy zawarte w jagnięcinie stawiają ją w rzędzie jednych z najbardziej cennych pokarmów białkowych zalecanych rekonwalescentom bądź osobom z różnymi uczuleniami.

Omawiając dietetyczne walory jagnięciny, nie sposób pominąć L-karnitynę. Związek ten, odpowiedzialny za gospodarkę lipidową w organizmie jest obecnie szeroko stosowany jako uzupełnienie różnego rodzaju diet, w tym również odchudzających. Zawartość L-karnityny w omawianym mięsie przewyższa kilkakrotnie ilości notowane u innych gatunków, zatem włączenie jagnięciny do diety może być wartościowym uzupełnieniem pożywienia.

Inną cenną właściwością jagnięciny jest wysoka zawartość witamin, zwłaszcza z grupy B oraz substancji mineralnych, przede wszystkim żelaza, które pełni bardzo ważną rolę w budowie czerwonych ciałek krwi i transporcie tlenu w organizmie, a ponadto niezbędny jest do prawidłowego rozwoju mózgu, szczególnie u dzieci. Stąd też tak często zalecane jest spożywanie jagnięciny kobietom w okresie ciąży i karmienia niemowląt oraz dzieciom w pierwszych latach ich życia. Innymi ważnymi pierwiastkami zawartymi w jagnięcinie są łatwo przyswajalny cynk oraz selen.

Jagnięcina od wieków towarzyszyła spotkaniom polityków czy też ludzi kultury. Jej wspaniałe właściwości wykorzystywał król Stanisław August Poniatowski podczas słynnych obiadów czwartkowych, które wieńczono jagnięciną przygotowywaną przez nadwornego kucharza Pawła Tremo. Po niej podawano już tylko desery i owoce, co było znakiem końca przyjęcia. Parafrazując przypisane winom tokajskim powiedzenie, można stwierdzić, że jagnięcina jest królową mięs i mięsem królów.

Ewa Solarska
Tomasz M. Gruszecki
Fot. Jacek Piasecki

Obrady w Agro II

Wszystko zaczyna się od Erasmusa

Aleksandra Olejarska

Odkąd pamiętam marzyły mi się wielkie podróże. Jednak zawsze pojawiały się przeciwności logistyczne lub te związane z niewydolnością finansową młodego studenta weterynarii. Czas płynął, studia zbliżały się ku końcowi i wtedy wpadłam na pomysł, że przecież można połączyć przyjemne z pożytecznym i wyjechać uczyć się za granicą. Tak odkryłam program Erasmus. Potem wszystko potoczyło się jak lawina. Przekopywanie się przez morze dokumentów i dopinanie formalności. Szybciej niż mi się wydawało wylądowałam w Pizie, we Włoszech, gotowa zacząć swoją wielką przygodę.

Do Włoch przyjechałam na trzymiesięczną praktykę wakacyjną do Szpitala Weterynaryjnego podlegającego Uniwersytetowi w Pizie. Szybko wpadłam w wir intensywnej pracy i nagle problemy związane z językiem lub odnalezienia się w nowej rzeczywistości przestały istnieć. Poza odkrywaniem świata weterynarii był też czas na poznawanie kraju, w którym się znalazłam. Fakt, że przyjechałam tam na dłużej, pozwolił mi poznać kulturę i zwyczaje Włochów od podszewki. Rozsmakowałam się w ich kuchni i zakochałam się w ich sposobie celebrowania codzienności. Tam zrozumiałam, że właśnie o to chodzi w życiu. O intensywność i umiejętność doceniania tego, co się ma. Okazało się, że nie tylko nauczyłam się tam tajników wiedzy weterynaryjnej, ale również czegoś znacznie ważniejszego. Spodobało mi się tak bardzo, że zdecydowałam zostać na dłużej. Program Erasmus dał mi możliwość odbycia we Włoszech ostatniego semestru studiów, podczas którego spędzałam długie godziny na oddziałach intensywnej terapii, anestezjologii, chirurgii, diagnostyki obrazowej i rozrodu. Ponadto miałam okazję brać udział w zaawansowanym programie klinicznym zajmującym się odnową gatunkową osła toskańskiego.

Do Polski wróciłam odważniejsza i bardziej otwarta na świat. Postanowiłam, że to jeszcze nie koniec. Na własnej skórze przekonałam się, że podróżowanie jest chorobą nieuleczalną.

Zaraz po uzyskaniu prawa wykonywania zawodu wyjechałam do Anglii. Spędziłam tam dwa intensywne tygodnie na oddziale neurologii i neurochirurgii w Queen Mother Hospital na Royal Veterinary College pod Londynem. Jest to największy tego typu ośrodek w Wielkiej Brytanii, gdzie lekarze mają do dyspozycji bardzo zaawansowany sprzęt diagnostyczny i jako jedni z nielicznych na świecie w tak szerokim zakresie wykonują zabiegi neurochirurgiczne. Miałam okazję uczyć się od światowej sławy specjalistów w dziedzinie neurologii weteryna-

Wolontariusze Lanta Animal Welfare w swoim wolnym czasie

Wolontariusz na spacerze z podopiecznymi

Tajski deser

ryjnej takich jak Holgen Volk czy Emma Davies. Dla nich zabiegi chirurgiczne w obrębie mózgu i kręgosłupa to chleb powszedni. Ja obserwowałam to wszystko z wielkim podziwem i zaczęłam rozkochiwać się w neurologii.

Przed pełnym wkroczeniem w dorosłe życie zdecydowałam się na jeszcze jeden wyjazd. Zebrałam wszystkie swoje oszczędności i z duszą na ramieniu kupiłam bilet na koniec świata, do Tajlandii. Wybrałam schronisko dla zwierząt na tajskiej wyspie Koh Lanta. Za wikt i opierunek pracowałam na wolontariacie jako lekarz weterynarii. Lanta Animal Welfare jest to charytatywna organizacja założona przez Czeszkę, Junie Kovacs, niosąca pomoc zwierzętom z wyspy. Jednocześnie znajduje się tam również schronisko dla psów i kotów. Wszystko funkcjonuje dzięki ciężkiej pracy wolontariuszy, nie tylko lekarzy weterynarii. Jest to jedyny punkt weterynaryjny w promieniu 60 km, więc pracy jest dużo. Głównym celem funkcjonowania organizacji jest uświadomienie lokalnym ludziom, jak ważne jest ograniczenie populacji bezpańskich zwierząt na wyspie. Większą część dnia spędza się, wykonując zabiegi sterylizacji i kastracji, w międzyczasie wdrażając profilaktykę szczepienną i lecząc przynoszone przez ludzi zwierzęta.

Po powrocie do kraju rozpoczęłam pracę, jako asystent w Zakładzie Anatomii Zwierząt na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej, gdzie dalej mogę poszerzać swoją wiedzę i umiejętności.

W moim przypadku wszystko zaczęło się od programu Erasmus. Wyjazdy w ramach wymiany otwierają na świat i pozwalają pozbyć się stereotypów. Dają możliwość rozwinięcia skrzydeł i odnalezienia siebie. Obecnie wiele marzeń jest w zasięgu ręki, wystarczy tylko po nie sięgnąć i zdobyć się na odwagę zrobienia kroku w nieznane.

Fot. Aleksandra Olejarska

Biuro Wymiany Międzynarodowej
International Exchange Office

Autorka z jednym z mieszkańców zoo w Chiang Mai, Tajlandia

Lanta Animal Welfare – nowi rezydenci

Koh Lanta w Tajlandii

Zaufanie to podstawa

W minionym roku Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zajął po raz pierwszy w historii uczelni II miejsce w Akademickich Mistrzostwach Polski Szkół Wyższych Społeczno-Przyrodniczych,

Rozmawiamy z Lechosławem Kaweckim, kierownikiem Studium Wychowania Fizycznego i Sportu.

▮ Sportowe sukcesy studentów UP są dobrą reklamą dla uczelni. Jak długo pracuje się na takie wyniki?

Bardzo długo. Potrzebne jest duże zaangażowanie i wiara w sukces. U nas w Studium ja zaufałem moim kolegom oni mnie. Jestem już 18 rok kierownikiem. Kiedy obejmowałem to stanowisko, w KU AZS działało tylko parę sekcji. Wszystko zaczęło się od tego, że w drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych jako jedno z pierwszych SWFiS w regionie zaczęliśmy organizować Uczelnianą Spartakiadę dla studentów lat pierwszych. Rozgrywki trwały cały rok, a udział w nich brało około 250 studentów. Sportowych sukcesów jednak nie było zbyt wiele. Prowadziliśmy też rozgrywki międzywydziałowych mistrzostw uczelni w siatkówce, koszykówce, pływaniu. W sumie była to rekreacja sportowa na bardzo dużą skalę. W okresie tym zaczęło powstawać coraz więcej sekcji i wzrastało zapotrzebowanie wśród studentów na rywalizację międzyuczelnianą. Zaczęliśmy też szukać kandydatów na studentów naszej uczelni wśród maturzystów, którzy są dobrymi sportowcami. Tacy ludzie teraz sami do nas przychodzą, bo wiedzą, że na naszej uczelni panuje dobra atmosfera do uprawiania sportu i że mamy najlepszą w regionie bazę sportową. Aktualnie w Klubie Uczelnianym AZS UP działają 24 sekcje sportowe, a Klub stał się bardzo prężną organizacją, zrzeszającą około 400 studentów.

Najbardziej spektakularne sukcesy odniosła sekcja koszykówki, która jako pierwsza w historii uczelni zdobyła tytuł Akademickiego Mistrza Polski i przez wiele lat była jej wizytówką. Sukcesy były spektakularne, ponieważ koszykówka jest dyscypliną uprawianą w prawie wszystkich uczelniach w Polsce. Zwycięstwa nad największymi polskimi uniwersytetami, politechnikami czy AWF miały swój wyjątkowy wydźwięk, zwłaszcza że nasza uczelnia nie miała wtedy własnych obiektów sportowych. Podobnie było z drugą piękną wizytówką sportową, jaką stało się studenckie pływanie. Pływacy ówczesnej Akademii Rolniczej przez co najmniej 15 lat zdobywali medale i tytuły Akademickich Mistrzów Polski. Nasi studenci startowali również w ratowniczych Mistrzostwach Europy i Świata, zajmując najwyższe miejsca. Podsumowaniem sportowym każdego roku był organizowany przez Studium Bal Sportowca, na którym były wręczane upominki, nagrody i wyróżnienia.

▮ Oddanie do użytku nowego ośrodka sportowego pomogło w osiąganiu wysokich wyników?

Pomysł budowy Centrum Rekreacyjno-Sportowego powstał dzięki wspomnianym wcześniej sukcesom sportowym naszych studentów. Koszty wynajmowanych obiektów na zajęcia wf oraz treningi przesądziły o podjęciu decyzji o budowie z wykorzystaniem funduszy europejskich. Po oddaniu Centrum wiedzieliśmy, że naszym obowiązkiem jest rozwijanie tego, co już osiągnęliśmy. Młodzież cały czas garnęła się do nas. Studiując, może uprawiać sport, a nam jest łatwiej działać w zgodzie z jej oczekiwaniami. Osiągnięciem sportowym, na który bezpośredni wpływ miał nowy obiekt jest wieloletnie Akademickie Mistrzostwo Polski we Wspinaczce Sportowej oraz czołowe miejsca w ergometrze wioślarskim. W uznaniu za nasze sukcesy w tej dziedzinie sportu przyznano nam w tym roku organizację na naszej uczelnianej wspinaczkowej ściance finałów Akademickich Mistrzostw Polski. Warto dodać, że w składzie naszej drużyny są medaliści Pucharu Europy.

Pozytywnym rozwinięciem wszystkich dotychczasowych sukcesów jest bezprecedensowy sukces naszych studentów w trójboju siłowym. W poprzednim roku byliśmy drugą najsilniejszą drużyną w Polsce, a teraz jesteśmy trzecią.

▮ Plany?

Citius – Altius – Fortius [szybciej, wyżej, silniej – dewiza igrzysk olimpijskich przyjęta przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski w roku 1913 – red.]

▮ Życzę powodzenia i trzymam kciuki.

Rozmawiała Monika Jaskowiak

▮ Uczestnicy zawodów w ergometrze wioślarskim. Fot. Archiwum SWFiS

▮ Widownia podczas AMP we wspinaczce sportowej. Fot. A. Pędzisz

Akademickie Mistrzostwa Polski

w pływaniu

W dniach 12–13 kwietnia 2014 r. odbyły się w Poznaniu Akademickie Mistrzostwa Polski w Pływaniu. Podczas zawodów sklasyfikowano ok. 150 uczelni publicznych i niepublicznych, brano pod uwagę zarówno wyniki indywidualne, jak i drużynowe w punktacji generalnej i w punktacji poszczególnych typów uczelni. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie był reprezentowany przez sekcję KU AZS prowadzoną przez trenera Jacka Szyłejko. Jego podopieczni po raz 14 z rzędu zdobyli mistrzostwo Polski

W typie uczelni społeczno-przyrodniczych do zwycięstwa przyczynili się:

Paweł Pik (III rok WBiHZ) – dwa złote medale na 100 i 50 m stylem klasycznym i srebrny w sztafecie 4 × 50 m stylem zmiennym, który w klasyfikacji generalnej indywidualnie uplasował się na VI i IX miejscu.

Adam Dubiel (II rok WA) – dwa złote medale na 100 i 50 m stylem grzbietowym i srebrny w sztafecie 4 × 50 m stylem zmiennym, który w klasyfikacji generalnej indywidualnie zajął V i XI miejscu.

Na wyróżnienie zasługuje udany występ Jakuba Szopy (III rok WA) i Tomasza Sawickiego (II rok WA) w srebrnej sztafecie 4 × 50 m stylem zmiennym.

Wśród kobiet z ekipy naszej uczelni najwyżej została sklasyfikowana Kamila Sadło (II rok WNoŻiB) – zdobywczyni na 100 m stylem dowolnym srebrnego medalu w typie uczelni społeczno-przyrodniczych.

w trójboju siłowym

Wicemistrzostwo Polski w klasyfikacji generalnej, akademickie mistrzostwo Polski w klasyfikacji szkół społeczno-przyrodniczych i 25 medali indywidualnych tych mistrzostw to sukcesy studentów UP w Lublinie na Akademickich Mistrzostwach Polski w Trójboju Siłowym, które odbyły się w Łodzi w dniach 11–13 kwietnia 2014 r.

Medaliści AMP z naszej uczelni to:

Stanisław Wróbel (III rok WMW) – startował w wadze 59 kg,, zdobył srebrny medal w klasyfikacji generalnej oraz złoty w typach uczelni;

Łukasz Fornal (WA) – kat. wagowa 74 kg, zdobył srebrny medal w klasyfikacji generalnej oraz złoty w typach uczelni; osiągnął wynik 567,5 kg i 242,5 kg w martwym ciągu;

Dawid Pelc (WA) – kategoria wagowa 93 kg, kapitan reprezentacji, wicemistrz Polski w klasyfikacji generalnej; osiągnął wynik 665 kg i 182 kg w wyciskaniu oraz 272,5 w martwym ciągu;

Mateusz Jagiełło (WNoŻiB) – startował w wadze 105 kg, zdobył złoty medal w typach uczelni; osiągnął wynik 660 kg – VI miejsce w klasyfikacji generalnej;

Konrad Gałka (WA) – startował w wadze 74 kg, zdobył brązowy medal w typach uczelni; osiągnął wynik 510 kg i 235 kg w martwym ciągu;

Marcin Piechota (WIP) – startował w wadze 83 kg, wicemistrz Europy w kulturystyce, zredukował 8 kg wagi przed mistrzostwami i ustanowił wynik 572,5 kg, zdobył V miejsce w klasyfikacji generalnej oraz medal w typach;

Artur Jaworski (I rok WA) – startował w wadze 105 kg, osiągnął 545 kg;

Michał Daniluk (II rok WIP) – startował w wadze 93 kg, osiągnął wynik 706 kg, ustanowił rekord Polski w martwym ciągu z wynikiem 281 kg, najlepszy zawodnik drużyny lubelskiej. Wszyscy studenci ustanowili rekordy życiowe w swoich wagach. Opiekunem sekcji trójboju siłowego jest mgr Mieczysław Antoszek.

dwa złote medale

Miniony sezon sportowy 2013/14 okazał się szczęśliwy dla zawodników sekcji ergometru wioślarskiego UP Lublin prowadzonej przez dr Agnieszkę Błaszczak. Po udanych startach w Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego, w których zarówno drużyna kobiet, jak i mężczyzn wywalczyły pierwsze miejsca, zawodnicy mogli sprawdzić swoją sportową formę na AMP.

Były to już jedenaste mistrzostwa w tej pasjonującej dyscyplinie, które w tym roku po raz pierwszy od dziewięciu lat odbyły się w Toruniu w dniach 12–13 kwietnia 2014 r. Wystartowało w nich 214 zawodniczek i 321 zawodników z ponad 40 uczelni wyższych z całego kraju, a zawodnicy tradycyjnie pokonywali dystans 1000 metrów.

Rywalizacja, jak co roku, była niezwykle interesująca, pełna gorącego dopingu zawodników wspierających swoich startujących kolegów. Nowy rekord świata ustanowiła zawodniczka UJ Kraków Anna Wierzbowska, która dystans 1000 m pokonała w czasie 3:11,7.

Mankamentem tegorocznych mistrzostw była organizacja zawodów, która nieco obniżyła ich widowiskowość.

Drużyny naszej uczelni, kobiet i mężczyzn, zaprezentowały się znakomicie, uzyskując dwa złote medale w klasyfikacji uczelni społeczno-przyrodniczych oraz zdobywając wysokie 5 (M) i 6 (K) miejsce w klasyfikacji generalnej. Swój kolejny medal indywidualny wywalczyła najlepsza zawodniczka wagi lekkiej Izabela Lada, która zdobyła wicemistrzostwo, poprawiając swój rekord życiowy (3:39,0) i uplasowała się na 8 miejscu w Polsce oraz Joanna Niezgoda, która zajęła III miejsce w kategorii open. Natomiast wśród mężczyzn w klasyfikacji indywidualnej uczelni społeczno-przyrodniczych srebrny medal zdobył Patryk Niedźwiecki (3:10,2) i brązowy Krzysztof Ciołek (3:10,4), obaj w wadze lekkiej oraz brązowy Paweł Kowalczyk (2:55,4) w wadze open.

Drużyny nasze wystartowały w składzie: kobiety – Izabela Lada, Izabela Filipiak, Agnieszka Wojtak, Izabela Wronka, Joanna Niezgoda, Sylwia Zdunek; mężczyźni – Patryk Niedźwiecki, Krzysztof Ciołek, Karol Hajbos, Grzegorz Pasternak, Andrzej Stawarski, Paweł Kowalczyk, Filip Dudziński, Paweł Stępień, Michał Sęp, Wojciech Wilczak, Mateusz Koza.

Wszystkim zawodnikom gratulujemy uzyskanych wyników. Są one wynikiem systematycznej pracy i dużego zaangażowania.

Oprac. Lechosław Kawecki

Uczestnicy zawodów w trójboju siłowym. Fot. Archiwum SWFiS

Akademickie Mistrzostwa Polski we wspinaczce sportowej

W dniach 4–6 kwietnia br. odbyły się Akademickie Mistrzostwa Polski we wspinaczce sportowej kobiet i mężczyzn. Organizatorem tego wydarzenia był Klub Uczelniany AZS UP w Lublinie przy współpracy z AZS KŚ woj. lubelskiego. W zawodach wzięło udział 308 zawodników z 41 uczelni z całej Polski. Zmagania sportowe rozegrały się na ściance wspinaczkowej Centrum Sportowo-Rekreacyjnego UP w Lublinie. Na uczestników czekało wiele atrakcji, m.in. slackline, czyli chodzenie po taśmie oraz konkurs z cennymi nagrodami ufundowanymi przez sponsorów. Zawody rozgrywane były w dwóch konkurencjach „na czas" i „na trudność".

Oficjalne otwarcie zmagań sportowych odbyło się 5 kwietnia. Zaprezentowano zawodników, którzy zakwalifikowali się do finału konkurencji na trudność. Zgromadzonych przywitał prorektor ds. studenckich i dydaktyki prof. Krzysztof Gołacki, który życzył uczestnikom, „aby zawsze lądowali na ziemi jak pająki na swoich niciach". Część oficjalną zakończył „taniec w powietrzu", czyli pokaz akrobatyki powietrznej na chuście w wykonaniu Agnieszki Krzysztofiak z Fundacji Sztukmistrze.

W finale najlepszą zawodniczką okazała się Małgorzata Rudzińska (UMCS Lublin), tuż za nią uplasowała się Karina Mirosław (UP Lublin), trzecią pozycję zajęła Klaudia Buczek (UR Kraków). Wśród mężczyzn ostatnie miejsce na podium zajął Adam Karpierz (AWF Kraków). W rywalizacji o złoty medal lepszy od Jakuba Ginszta (UMCS Lublin) okazał się Jędrzej Kowal (PWr Wrocław). Podczas zawodów największym zaskoczeniem okazał się dr hab. Krzysztof Sas-Nowosielski (AWF Katowice), który w niezwykłym stylu pokonał finałową drogę, zaskarbiając sobie tym samym sympatię kibiców, zajął ostatecznie miejsce tuż za podium.

W niedzielę zawodnicy startowali w konkurencji „na czas". Biegi finałowe kobiet przysporzyły wielu emocji. Była to rywalizacja sióstr Rudzińskich i Mirosław. Rywalizację o brązowy medal wygrała Małgorzata Rudzińska (UMCS Lublin), pokonując Katarzynę Mirosław (UP Lublin). Na drugim miejscu uplasowała się Karina Mirosław (UP Lublin), zaś złoty medal zdobyła Aleksandra Rudzińska (Polit. Lubelska). W biegu mężczyzn trzecie miejsce zajął Jędrzej Komosiński (PWSZ Tarnów). Jakub Ginszt (UMCS Lublin) pokonał Rafała Hałasę (PL), zdobywając tym samym złoty medal.

W klasyfikacjach generalnych uczelnie lubelskie nie miały sobie równych. Na pierwszym miejscu zmagań kobiet po raz piąty z rzędu uplasował się Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, zaś drugie miejsce na podium należało do Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, który pokonał Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie.

W klasyfikacji generalnej mężczyzn walka była zacięta, 1 punktem wygrali gospodarze UP w Lublinie z AGH w Krakowie, trzecie miejsce przypadło zawodnikom Polit. Wrocławskiej. Reprezentanci Lublina nie dali za wygraną i pokazali klasę zdobywając aż 11 medali. AZS UP Lublin wykazał się świetną organizacją całej imprezy sportowej. Zawodom towarzyszyła kapitalna atmosfera stworzona zarówno przez kibiców, jak i zawodników.

Paula Fłakowska. Fot. A. Pędzisz

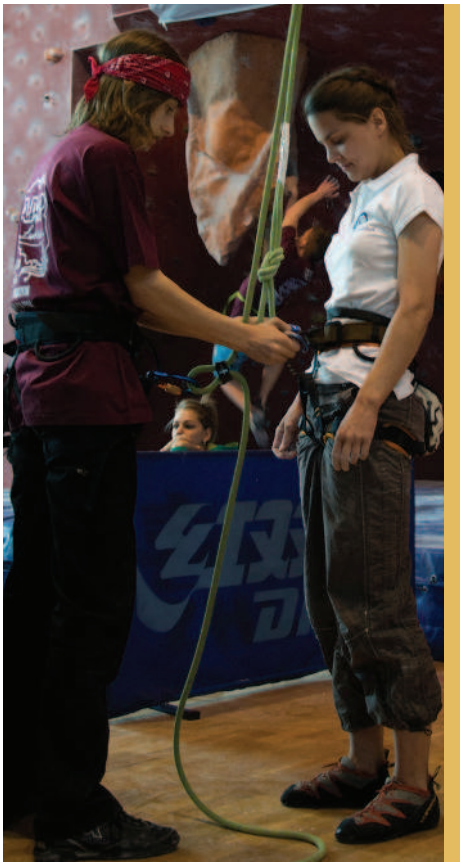

Jan Paweł II święty

27 kwietnia br. w liturgii Kościoła powszechnego przeżywano Niedzielę Miłosierdzia Bożego. Tę doroczną uroczystość wpisano do kalendarza liturgicznego na mocy postanowienia Ojca Świętego Jana Pawła II. Kult miłosierdzia Bożego związany jest, jak wiadomo, z osobą siostry Faustyny ze Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia. Na początku, to znaczy w latach międzywojennych, był bardzo znany w polskiej rzeczywistości, później – zapomniany. Na nowo odczytał tę boską rzeczywistość Ojciec Święty Jan Paweł II. Było to w czasie, kiedy piastował godność arcybiskupa, metropolity krakowskiego. Natomiast już jako biskup Rzymu wyniósł na ołtarze Apostołkę Bożego Miłosierdzia (tak nazywano siostrę Faustynę), a następnie kult miłosierdzia Bożego wpisał w liturgię II niedzieli wielkanocnej. Nie dziwimy się zatem, że właśnie ta niedziela 2014 r. stała się czasem wyniesienia na ołtarze papieża, który często jest nazywany Papieżem Miłosierdzia.

Przy ogłaszaniu przez Kościół ludzkiej świętości trzeba zachować pewne procedury wypływające z prawa kościelnego. One stanowią treść procesu beatyfikacyjnego i kanonizacyjnego.

Wyniesienie na ołtarze

Słowo beatyfikacja wywodzi się z łacińskiego pojęcia *beatificare*. Oznacza ono wyróżnienie, uczynienie szczęśliwym, ogłoszenie błogosławionym. W prawie kościelnym jest to eklezjalna, czyli kościelna, a przede wszystkim liturgiczna deklaracja, zinstytucjonalizowana w procesie beatyfikacyjnym. Ukazuje ona doskonałe życie w Bogu sługi Bożego i utwierdza wiarę w możliwość osiągnięcia zbawienia przez wszystkich ludzi. Jest wyrazem podziwu wspólnoty kościelnej dla osoby ogłoszonej błogosławioną oraz wiary, że osiągnie ona szczęście wieczne w rzeczywistości eschatologicznej. Oprócz tego do zasadniczych elementów beatyfikacji należy również deklaracja tej wiary w społeczności kościelnej, urzędowa albo prywatna, ukazywana w sposób wyraźny bądź też w spontanicznym sławieniu darów bożych, czynów i samej osoby błogosławionego oraz w kulcie liturgicznym, połączonym z naśladowaniem życia i w formach pobożności chrześcijańskiej, a nawet w samej koncepcji roli błogosławionego w ludzie Bożym. Trzeba w tym miejscu zaznaczyć, że owa deklaracja nie należy do zakresu prawd nieomylnych w sensie doktrynalnym, gdyż nie jest w nią zaangażowany Kościół powszechny. W procesie beatyfikacyjnym uwzględniany jest również czynny udział osoby błogosławionej w historii zbawienia oraz jej dalszy wpływ na wspólnotę.

W Nowym Testamencie i w teologii błogosławionym nazywa się Boga, Jezusa Chrystusa, który doprowadza stworzenie do Stwórcy, a także Kościół Chrystusowy. W pewnym sensie tytuł błogosławionego można przypisać całemu kosmosowi jako dziełu samego Boga. Poszczególni błogosławieni odgrywają rolę szczególnych ucieleśnień w prowadzeniu do Królestwa Bożego oraz we właściwym odnalezieniu siebie w bogatej rzeczywistości ludu Bożego. Znany teolog współczesny, ks.

Czesław Bartnik, pisze tak: „Podstawą beatyfikacji jest przede wszystkim misterium paschalne Chrystusa i dlatego wspólnoty kościelne obdarzają szacunkiem i czcią osoby, które w czasie ziemskiego życia wykazały się jakimś dostrzegalnym udziałem w tym misterium i doskonałą zgodnością czynów z treścią. Samo zatem realizowanie ewangelicznych błogosławieństw stwarzało podstawę do wszczęcia procesu beatyfikacyjnego ukoronowanego samą beatyfikacją. […] Wydaje się jednak słuszną rzeczą, aby przypomnieć, że cały Lud Boży jest objęty procesem beatyfikacji w Duchu Świętym przez Chrystusa, który sam jeden jest w pełni Błogosławiony. Jego tytuł wypływa z tego, że jest On źródłem, zasadą i celem wszelkiej beatyfikacji. Akty beatyfikacji dotyczące Matki Bożej i osób beatyfikowanych są kościelną manifestacją, reprezentacją i osobowym wcieleniem ogólnego procesu dynamicznej i postępującej beatyfikacji Ludu Bożego. W człowieku zaś i przez człowieka całe stworzenie uczestniczy w beatyfikacji będącej wkraczaniem w pleromę, czyli w Chrystusa przychodzącego."

Słowo kanonizacja wywodzi się także z języka łacińskiego i oznacza ogłoszenie świętym. Można powiedzieć, że jest to oficjalne uznanie przez Stolicę Apostolską świętości życia konkretnej osoby. Podstawą takiego aktu jest stwierdzenie osiągnięcia przez tę osobę doskonałości moralnej w stopniu heroicznym. Wówczas sługa Boży zostaje włączony w poczet świętych. Niekiedy podkreśla się jego heroizm oddaniem życia za Chrystusa. To piękne świadectwo decyduje o tym, że święty zostaje wpisany do katalogu męczenników. Ogłoszona świętość wprowadza taką osobę do kalendarza liturgicznego, który obowiązuje w całym Kościele. Akt kanonizacji oznacza wyniesienie osoby do pełni chwały. Beatyfikacja natomiast polega na uznaniu danej osoby za błogosławioną i godną kultu publicznego, ale tylko w Kościele lokalnym.

Czynności poprzedzające kanonizację

Pamiętając o wyjątkowym życiu kandydata na ołtarze, Kościół podejmuje szereg czynności, które obowiązują od 1983 r. Są one zawarte w Kodeksie prawa kościelnego zatwierdzonym przez Jana Pawła II. Te czynności, zwane także postępowaniem, obejmują 3 fazy.

1. Dochodzenie diecezjalne. Winno być poprzedzone zebraniem wstępnych informacji o osobie kandydata na ołtarze. Informacje te dotyczą opinii świętości, znaczenia kanonizacji dla Kościoła, życia i działalności, braku przeszkód uniemożliwiających prowadzenie sprawy. Ponadto właściwy biskup diecezjalny mianuje postulatora swoim pełnomocnikiem, który dalej prowadzi proces. Po zakończeniu tego procesu wstępnego postulator przekazuje jego wyniki biskupowi diecezjalnemu, aby ten oficjalnie rozpoczął proces beatyfikacyjny i kanonizacyjny.

2. Postępowanie w Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych. Działanie w tej Dykasterii Kurii Rzymskiej obejmuje 3 stadia. Pierwszym z nich jest studium materiałów przesłanych z diecezji i ich weryfikacja. Następnym etapem jest merytoryczna dyskusja teologów zakończona głosowaniem. W fazie studyjnej wyżej wymieniona Kongregacja dokonuje uznania ważności aktu dochodzenia diecezjalnego i zleca sprawę następnemu relatorowi, pod którego nadzorem opracowuje naukowo i wydaje drukiem dokumentację zebraną w postępowaniu diecezjalnym. Publikacja akt dotyczących życia kandydata jest trzecim etapem prac podjętych przez Kongregację Spraw Kanonizacyjnych.

3. Wydana drukiem pozycja poddawana jest osądowi konsultorów historyków. Dotyczy on kompletności poszukiwań archiwalnych, autentyczności zgromadzonej dokumentacji, wartości historycznej uwzględnionych dokumentów. Takie wszechstronne badania są prowadzone w celu podjęcia osądu merytorycznego co do heroiczności cnót, męczeństwa, kultu starożytnego lub cudu. Tak opracowane postępowanie w formie pozycji drukowanej przedstawiane jest promotorowi wiary i konsultorom teologów. Jeżeli ich opinia co do heroiczności cnót lub męczeństwa sługi Bożego jest pozytywna, sprawa trafia pod osąd zebrania kardynałów i biskupów, którzy są członkami Kongregacji.

Prefekt Kongregacji mianuje jednego z członków zebrania sekretarzem, który przedkłada dotychczasowe wyniki postępowań. Potem wśród zebranych następuje głosowanie. Jego wynik Kongregacja przedkłada Ojcu Świętemu, ponieważ tylko on ma wyłączne prawo aprobaty heroiczności cnót lub męczeństwa sługi Bożego. Do beatyfikacji potrzebne jest jeszcze przeprowadzenie dowodów na temat cudu. Jest to postępowanie analogiczne jak przy cnotach lub męczeństwie, z tym że biorą w nim udział także biegli lekarze lub inni specjaliści z zakresu wiedzy, której podlega zjawisko uznawane za cudowne. Do kanonizacji wystarczy przeprowadzić aprobatę następnego cudu. Niekiedy do kanonizacji przechodzono bez aprobaty cudów. Tak było w przypadku Papieża Jana XXIII.

Opracował ks. dr Stanisław Sieczka

Profesor dr hab. inż. Jan Gieroba (1927–2014)

5 lutego 2014 r. w wieku 86 lat zmarł prof. dr hab. inż. Jan Gieroba, wieloletni dyrektor Instytutu Mechanizacji Rolnictwa, zasłużony pracownik naukowy Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Urodził się 11 sierpnia 1927 r. w Lublinie. Jego młodzieńcze lata przypadły na trudne czasy wojny, które uniemożliwiły normalną edukację w szkole średniej. Po ukończeniu szkoły podstawowej pracował w Zakładzie Mechanicznym w Lublinie produkującym siewniki zbożowe. W 1945 r. uzyskał świadectwo czeladnicze w zawodzie tokarza. W 1947 r. ukończył szkołę ogólnokształcącą dla dorosłych – TUR w Lublinie i uzyskał świadectwo dojrzałości. Studia wyższe na Wydziale Rolnym UMCS w Lublinie odbył w latach 1947–1951. Będąc na trzecim roku studiów rozpoczął pracę w Zakładzie Maszynoznawstwa Rolniczego UMCS w charakterze młodszego asystenta. Egzamin dyplomowy złożył w lipcu 1951 r. i uzyskał tytuł magistra inżyniera nauk agrotechnicznych.

Po uzyskaniu dyplomu rozpoczął pracę, zgodnie z przydziałem, w Laboratorium Państwowej Inspekcji Handlowej w Lublinie, a następnie w 1953 r. został przeniesiony do nowo powołanej Inspekcji Zbożowej – Delegatura Wojewódzka w Lublinie, gdzie pracował na stanowisku kierownika laboratorium.

W październiku 1962 r. rozpoczął studia doktoranckie w Katedrze Mechanizacji Rolnictwa Wyższej Szkoły Rolniczej w Lublinie, które ukończył w 1965 r. Rada Wydziału Rolniczego WSR 20 grudnia 1965 r. na podstawie obrony rozprawy doktorskiej pt. *Badania nad pracą urządzenia młócącego o logarytmicznym kształcie zębów,* nadała mu stopień doktora nauk rolniczych. W 1966 r. został zatrudniony w tej Katedrze na stanowisku adiunkta.

1 lipca 1971 r. Rada Wydziału Techniki Rolniczej WSR w Lublinie, na podstawie dorobku i przedłożonej rozprawy habilitacyjnej pt. *Badania omłotu zbóż stożkowym zespołem młócącym* nadała Janowi Gierobie stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych w zakresie techniki rolniczej. Rozprawa ta została wyróżniona na wystawie „Konfrontacje 73" w Warszawie i wpisana do *Księgi czynów i osiągnięć nauki polskiej* w 1973 r. W latach 1972–1979 dr hab. Jan Gieroba był zatrudniony na etacie docenta i kierował najpierw Zakładem Mechanizacji Produkcji Zwierzęcej (do 1974 r.), a następnie Zakładem Mechanizacji Produkcji Roślinnej Instytutu Mechanizacji Rolnictwa, aż do chwili przejścia na emeryturę w 1997 r.

W 1971 r. odbył dwumiesięczny staż naukowy w Instytutach Badania Maszyn Rolniczych w Alnarp i w Uppsali jako stypendysta rządu szwedzkiego i uczestniczył w badaniach polowych kombajnów zbożowych. W zakresie współpracy polsko-włoskiej odbył staż naukowy w 1983 r. w Instytutach Inżynierii Rolniczej (Rzym, Turyn, Mediolan, Treviglio).

W latach 1973–1976 oraz w latach 1979–1982 był wicedyrektorem ds. naukowych IMR ARw Lublinie, a w latach 1982–1997 dyrektorem naczelnym tego Instytutu.

W 1979 r. Rada Państwa nadała dr. hab. Janowi Gierobie tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a w roku 1989 tytuł naukowy profesora zwyczajnego.

W okresie wieloletniej pracy na stanowiskach kierowniczych Instytutu ujawniły się talenty organizacyjne Profesora i umiejętności kierowania zespołami naukowymi, które realizowały wiele programów badawczych ważnych dla nauki i praktyki rolniczej. Dotyczyły one głównie technologii nawożenia mineralnego, technologii zbioru kukurydzy i zbóż na cele nasienne, technologii zbioru słomy, siana i zielonek oraz badania kombajnów zbożowych, ze szczególnym uwzględnieniem procesu omłotu. Na podkreślenie zasługuje umiejętność organizowania przez prof. Jana Gierobę badań z udziałem wielu młodych pracowników nauki. Był opiekunem 120 prac magisterskich, promotorem 9 zakończonych przewodów doktorskich i opiekunem naukowym 6 przewodów habilitacyjnych. W okresie, gdy kierował Instytutem 7 osób uzyskało tytuły naukowe profesora, a 8 osób stopień doktora habilitowanego.

Dorobek naukowy Profesora liczy ponad 370 pozycji, w tym ok. 100 oryginalnych prac twórczych, 8 patentów i wzorów użytkowych, 7 skryptów oraz 75 opracowań w formie sprawozdań, które nie były publikowane. Był recenzentem 26 prac doktorskich, 8 rozpraw habilitacyjnych i 13 wniosków na tytuł profesora, jak również autorem wielu recenzji zleconych przez Centralną Komisję ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych. Wielu samodzielnych pracowników naukowych z dziedziny inżynierii rolniczej w Polsce zawdzięcza swój rozwój dzięki Jego pomocy i życzliwości.

Uhonorowaniem postawy i twórczych osiągnięć naukowych i organizacyjnych Profesora są również liczne nagrody, wyróżnienia i odznaczenia państwowe, pośród których najważniejsze to: Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski OOP, Medal KEN, Zasłużony Pracownik Rolnictwa.

Był aktywnym działaczem stowarzyszeń naukowych i naukowo-technicznych, takich jak Lubelskie Tow. Naukowe, Tow. Inżynierii Rolniczej, Polskie Tow. Agrofizyczne, NOT, SIMP, SITR, TNOiK. Został wyróżniany złotymi i srebrnymi odznakami honorowymi tych stowarzyszeń. Przez kilkanaście lat pełnił funkcję rzeczoznawcy w zakresie oceny technicznej maszyn i sprzętu rolniczego na zlecenie jednostek państwowych i uspołecznionych (Ośrodek Rzeczoznawstwa i Postępu Organizacyjno-Technologicznego w Lublinie podległy Zarządowi Głównemu SIMP w Warszawie). Był również członkiem Komisji Kwalifikacyjnej Rzeczoznawców. Przez wiele lat był także sekretarzem Rady Programowej czasopisma „Przegląd Techniki Rolniczej i Leśnej".

Otrzymał wiele nagród rektorskich, Min. Edukacji Narodowej i Min. Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Przez wiele lat był członkiem Rad Naukowych Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie i IBMER w Warszawie (2 kadencje pełnił funkcję przewodniczącego). Był członkiem Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych (2 kadencje).

Wielką pasją Profesora było rozwiązywanie krzyżówek i udział w różnego typu konkursach (na najlepsze hasło reklamowe, wiersz). W tej dziedzinie miał duże osiągnięcia, czego efektem były znaczące nagrody, wyróżnienia i dyplomy. Łatwość zgłaszania wszelkiego typu haseł i wierszy, również o charakterze wielce żartobliwym, wynikała przede wszystkim z poetyckich talentów Profesora.

Prof. Jan Gieroba, nawet na emeryturze, zawsze żywotnie interesował się rozwojem uczelni i bardzo Mu zależało na pomyślnym jej rozwoju, a zwłaszcza Wydziału Inżynierii Produkcji.

Dnia 10 lutego 2014 r. pożegnaliśmy Człowieka wielkiego serca i umysłu, wychowawcę wielu pokoleń pracowników naukowych i studentów, wielce zasłużonego dla Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i całego środowiska inżynierii rolniczej w Polsce.

Cześć Jego Pamięci!

Janusz Nowak
Katedra Eksploatacji Maszyn i Zarządzania Procesami Produkcyjnymi

Pełny tekst ukazał się w nr 2/2014 „Technika Rolnicza, Ogrodnicza, Leśna"

Koh Phi Phi, Tajlandia

Wszystko zaczyna się od Erasmusa

Fot. Aleksandra Olejarska

Czytaj tekst na stronach 26–27

Most na rzece Kwai

Klasztor w Chiang Mai. Fot. Aleksandra Olejarska